

Поштоноша

Гласило Предузећа за поштански саобраћај РС а.д. Бања Лука ■ Број 83 ■ Година XVI ■ Бања Лука ■ Август 2014.

Стр 4. Актуелно
„Постинфо 2014“

Стр - 16. Поплаве
Процијењена штета
око 4 милиона марака

Стр 19. - Пословање
Позитивни у првом
кварталу 2014.

Садржај

- Стр 4.** Актуелно
„Постинфо 2014“
- Стр 16.** Поплаве
Опустошене поште – штета процијењена на око 4 милиона марака
- Стр 17.** Област за рачуноводство и финансије
Извјештаји о пословању
- Стр 26.** Област за информационо комуникационе технологије и развој
Нова апликација - GPS за поштоноше
- Стр 28.** Актуелно
Јубилеј за понос свих поштара
- Стр 30.** Филателија
„Велики рат“ остао без пригодне марке
- Стр 35.** Синдикат
Солидарност на дјелу

Увод

Поште Српске успјешно су организовале прву Међународну поштанску конференцију “Постинфо 2014”. О правцима будућег развоја јавних поштанских оператера из земаља региона, говорило је више од 80 учесника и предавача. С обзиром на чињеницу да сви поштански оператери врше услуге у ери нових технологија, дводневна конференција је прије свега била мјесто размјене искустава, а потом и утврђивања одређених смјерница у даљем развоју поштанских система. Конференција је успјех Пошта Српске, али и Републике Српске, јер је ово први међународни скуп о поштанском саобраћају у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

Ово је само један у низу успјеха на међународном нивоу у последњих неколико година. Први велики успјех Руководство Предузећа постигло је добијањем Међународног поштанског кода (ИМПЦ) 2011. године, чиме су скраћени рокови преноса поштиљака, побољшан квалитет вршења услуга, а самим тим и задовољен стандард за квалитет Свјетског поштанског савеза.

Осим наведеног, Поште Српске су постигле и позитиван пословни резултат у првом кварталу ове године, што је резултат великих напора Управе и запослених. Поред редовног посла у данима након поплава, чланови Управе Предузећа, запослени из Дирекције и радних јединица Бањалука, ПСЦ Бањалука, Приједора и Сокоца помагали су колегама у чишћењу поплавом уништених објеката пошта и доносили најосновније потрепштине. Према процјенама, претрпјели смо око 4 милиона марака штете, јер у свим поплавом угроженим подручјима постоје објекти пошта. Упркос свим проблемима са којима се суочавамо, циљ нам је пословну годину завршити са позитивним резултатом, те санирати бар дио објеката пошта уништених у поплави.

Уредник

Поштоноша

Интерни лист Предузећа за поштански сабраћај РС
а.д. Бања Лука - ПОШТОНОША
Први број изашао 25. децембра 1998. године
Директор листа: Јасминка Кривокућа
Главни и одговорни уредник: Жељка Кољанчић
Оперативни уредник: Александар Анчић

Савјет листа: Драгојла Грабовац, Мирослав Јерковић, Сњежана Мартић, Стоја Чвокић, Бранко Лепир, Мирјана Даниловић, Никола Шупљеглав
Редакција листа: Гордана Карановић, Јасенко Крејић, Нина Кувала, Слободанка Курица, Слађана Раковић, Љубиша Радивојевић, Рада Рељић, Горан

Топић и Данијела Петров
Дизајн насловнице: Небојша Ђумић
Прелом: Небојша Ђумић

Штампа: Јавна установа Службени гласник
Републике Српске
Тираж: 1.200 комада

Адреса редакције: Поште Српске а.д. Бањалука,
Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бањалука,
телефон: 051/246-040, 051/246-093,
е-mail: info@postesrpske.com, www.postesrpske.com
Интерни лист „Поштоноша“ излази периодично

Актуелно

Међународна поштанска конференција „Постинфо 2014“

Прије почетка конференције поздравним говором су се обратили:

Председник Народне скупштине Републике Српске, Игор Радојичић

Генерални секретар Пост Јуроп-а, Ботон Себени

Помоћник министра за поштански саобраћај РС, Дијана Обрадовић

Дасминка Кривокућа, директор Пошта Српске и Игор Радојичић, предсједник Народне скупштине Републике Српске

Припреме за свечано отварање

Марјан Освалд, директор за Међународну пошту, Пошта Словеније

Добродошлица Антонину Скрибелиту, Пројект менаџеру Пост Јуроп-а

Никола Шупљеглав, Извршни директор за инвестиције и набавку поздравља Деливоја Ђерића, члана Савјета Агенције за поштански саобраћај БиХ

Дочек Ботона Себенија, Генералног секретара Пост Јуроп-а

Себени и Радојичић у разговору

Актуелно

Међународна поштанска конференција „Постинфо 2014“

О међународној конференцији извјештавале су све медијске куће

Радојичић у разговору са новинарима

Коктел добродошлице

Кривокућа у разговору са представницима ЛОТ куће ЕУФОР-а

Чланови Управе Предузећа

Кривокућа и Радојичић са Ангеликом Попа (ЛОТ кућа ЕУФОР-а)

Чланови Организационог одбора Конференције

Постинфо 2014

Презентација поштанске дјелатности и значај информационих технологија у функционисању поштанских система, била је тема прве Међународне поштанске конференције - "Постинфо 2014". Конференција је одржана 5. и 6. јуна 2014. године, у Административном центру Владе Републике Српске, на којој су учествовали стручњаци из Републике Српске, Босне и Херцеговине и региона

Ботон Себени, Генерални секретар Пост Јуроп-а и Игор Радојичић, председник Народне скупштине Републике Српске

Припремила
Жељка Кољанчић

Прва Међународна поштанска конференција „Постинфо 2014“ свечано је отворена уз присуство великог броја званица и учесника из Републике Српске,

Босне и Херцеговине и земаља региона. Добродошлицу учесницима и гостима, зажељела је директор Пошта Српске, Јасминка Кривокућа. Овом приликом, изразила је задовољство организацијом стручног скупа на којем је присуствовало више од осамдесет еминентних стручњака из земље и иностранства.

„Задовољство ми је поздравити вас и зажељети добродошлицу на Прву међународну конференцију Постинфо 2014. Упознати смо са природном капацитетом, односно појавима које су задесиле градове Републике Српске а самим тим и Поште Српске, и где смо истражили велике шансе за поштански

систем. Али и поред тога нисмо огусти- али од одржавања ове конференције, што потврђује данашњи скуп и присуство свих нас. Имајући у виду значај поштанског саобраћаја за сваку земљу, Поште Српске су препознале потребу за сазивањем међународне конференције на тему „Информационе технологије и поштански саобраћај“. Циљ конференције је не само презентација поштанске дјелатности, него и њена трансформација у будућности, која је неминовна због убрзаног развоја информационих технологија које све више замјењују њено обиљежје, иачније исмо-

носну услугу. Дакле, ово ће бити мјесто размјене знања из области информатике и поштанских услуга, а у циљу новог правца развоја свих поштанских система.“

Влада Републике Српске и Министарство саобраћаја и веза Републике Српске дали су пуну подршку у одржавању ове конференције. Министарство је као покровитељ Конференције помогло у организацији скупа, а свечаном отварању присуствовала је и Помоћник министра за поштански саобраћај Дијана Обрадовић, која је, између осталог, нагласила да је потребно унаприједити систем поштанског

саобраћаја у Републици Српској.

„Министарство саобраћаја и веза је препознало значај одржавања овакве конференције, имајући у виду да ће она дати свој немјерљив допринос када је у питању развој поштанског саобраћаја, као и јачање улоге и позиције поштанских система на домаћем и свјетском поштанском тржишту. Поштанске услуге, познато нам је да играју веома битну улогу у економији, привреди, друштвеном развоју једне земље и као јакве утичу на карактеристике половања савременог свијета. Морамо да промишљамо

позицију поштанских услуга на тржишту, idje очекујемо да оне иду у правцу развоја, задовољења потреба корисника и онога што корисници захтијевају од поштанских система. Глобализација свјетске економије, дерегулација и либерализација поштанских тржишта које су присутне у свијетунам говоре и утичу на саму позицију поштанског тржишта на овим просторима и објашњавају нам да морамо вршити брзо прилагодњавање новим захтјевима тржишта и новим захтјевима које нам упућују наши корисници поштанских услуга. Све већи степен либерализације који је

присутан, оштра ниша асортимана услуга, услова и начина пружања услуга, створена квалитета услуга, као и облика прилагодњавања поштанских система новим условима на самом тржишту. На тржишту ових простора је доста слична ситуација као и на осталим тржиштима али има и своје специфичности. Познато нам је да у Босни и Херцеговини егзистирају три јавна поштанска оператора, Хрватске поште Мосар, БХ поште Сарајево и Поште Српске Бања Лука и полазећи од њихових чињеница можемо рећи да се њихове специфичности одређују у врло уском поштан-

ском тржишту којем је врло битно брзо прилагодњавање сваког оператора новим условима тржишта“.

Конференцију је свечано отворио Председник Народне скупштине Републике Српске, и некадашњи члан Управног одбора Пошта Српске, Игор Радојичић. Овом приликом, честитао је руководству на организацији „Постинфа“ упркос поплавама које нису мимоишле ни објекте Пошта Српске.

„У овим невољама неосредно је истрадала и инфраструктура Пошта Републике Српске у неколико градова и општина.

Учесници на конференцији

Поздравни говор Бориса Новака, генералног директора Поште Словеније

Естера Ракић Хрватска Пошта д.д. Извршни директор

Валентина Радојичић, Саобраћајни факултет Београд, Продекан за студије

Жељко Гаговић, РАПУС, Руководилац стручне службе

Поздравни говор Сање Сабљић, директора Хрватске поште Мостар

Марјан Освалд, Пошта Словеније, Директор за Међународну пошту

Дејан Ђуровић, РАПУС, Члан Савјета Агенције

Младенка Благојевић, Саобраћајни факултет Београд, Асистент

Марко Елзар, Енергопројект Енергодата а.д. Инжењер продаје

Младен Јовановић, Поште Српске а.д. Бања Лука, Шеф одјека за развој и пројектовање поштанских сервиса

доц. др Нино Ђорић, Факултет за саобраћај и комуникације Сарајево

Златан Филиповић, Босна реосигурање д.д. Извршни директор за реосигурање

Јасенко Крејић, Поште Српске а.д. Бања Лука, Водећи инжењер за интернет софтвер отвореног кода

Мате Рупчић, Факултет за саобраћај и комуникације Сарајево, асистент

Жика Костић, Поште Српске а.д. Бања Лука, Самостални стручни сарадник за платни промет

Бојана Гуслов, Поште Српске а.д. Бања Лука, Самостални стручни сарадник за поштанску мрежу

Ђорђе Кљајић, Поште Српске а.д.Бања Лука, Руководилац службе за пакетске и експрес услуге

Џица Јовановић, Поште Српске а.д. Бања Лука, Руководилац Службе за искориштење поштанских капацитета

Далибор Ратковић, „Telegroup“, Регионални директор

Мирослав Радинковић, Агенција за информатичко друштво, Начелник Одјељења за развој, стандардизацију и примјену информатичких пројеката

Јелена Ђургуз, Поште Српске а.д. Бања Лука, Руководилац Службе за системску подршку

С lijeва на десно: Зоран Дурић, директор РЈ Бањалука; Светислав Ковачевић, директор РЈ Фоча; Марко Михајловић, директор РЈ Бијељина; Озренко Пољашевић, директор РЈ Добој; Миодраг Јовановић, директор РЈ ПСЦ Бањалука; Радивоје Ђерић, директор РЈ Соколац

Прелиминарна процјена говори о око 3,5 милиона конвертибилних марака шлеће на објектима, опреми и другом што је такође неативан финансијски удар на систем пошта у Републици Српској који је иначе изложен конкуренцији шржишта. Систем поштанских услуга и Поште Републике Српске представљени су тако да представљају јавни сервис. Он сјално на сваком мјесцу треба бити доступан грађанима Републике Српске ма гдје се они налазили. Као ријешко која служба Поште морају својом мрежом покрити и најудаљеније куће Републике Српске. Скуи основних услуга, без дискриминације и по пристојачној цијени треба бити јружен сваком грађанину, што с обзиром на разуђен географски положај Републике Српске представља приличан изазов у раду. Истовремено, на шржишту се захјева позитивно финансијско пословање, конкуренција постоји, а информатички и технолошки изазови се сваки дан појачавају.

Поштовани, цијенећи ваш рад и изазове с којима се срећете и значај система поштанских услуга за Републику Српску и

сваку земљу желим вам сваки успјех и ове ваше конференције али и у раду свакојдана. Желим да из Бања Луке понесете лијеће успомене, да нам се враћате, да ова конференција траје, да наставиће успјешну регионалну сарадњу, јер баш међу поштама нема границе. Регионална сарадња и размјена је кључ вашеј рада. Ви сје дио глобалној систему поштанских услуга. Имам часи и задовољство да вам се обраћам, желим успјех вашој конференцији и свим нашим поштомима, поштомима из региона и Европе и поштомима Републике Српске“.

Након отварања конференције, на почетку радног дијела првог дана, присутнима се обратио Ботон Себени, Генерални секретар Удружења европских поштанских оператера Пост Јуроп (Post Euro) који је похвалио сва три поштанска оператера у Босни и Херцеговини.

„Три поштанска оператера из Босне и Херцеговине су најправила изузетан најредак преходних година везано за исмоносне поштилке, пакетске поштилке, електронску шрговину, најредак информационих

технолоија. Чињеница је да је класична поштанска услуга превазиђена и да је поштанско шржиште у Европи у процесу транзиције, а да је на поштанским оператерима да понуде што разноврснију услугу.“

Међу бројним гостима који су се првог дана обратили свим учесницима конференције били су Борис Новак генерални директор Поште Словеније, потом Сања Сабљић директор Хрватске поште Мостар, те Естера Ракић, Извршни директор уреда за односе са регулатором у Хрватским поштама. Сви они су били презадовољни пријемом у Бања Луци и усагласили су се да посљедице економске кризе нису мимоишле ни поштанске системе, те да су пред свим јавним оператерима нови пословни изазови.

Првог и другог дана Конференције, учесници су имали прилику чути занимљива и стручна предавања. Радове су презентовали не само запослени у поштанским системима, него и професори Саобраћајног факултета из Београда, Факултета за саобраћај и комуникације из Сарајева,

Пријем у Министарству саобраћаја и веза РС

Министар саобраћаја и веза Недељко Чубриловић, уприличио је састанак са Генералним секретаром Пост Јуропа (Post Europ) Ботон Себенијем и његовим сарадницима. Током састанка је истакнута подршка Поштама Српске које су чланица ове асоцијације, али и комплексност тржишта на којем Поште Српске пружају услуге. Констатовано да иако је европски тренд потпуна либерализација тржишта, у земљама нашег региона појављују се различити оператери, одређен период врше услугу и онда оду, а поште остају. Министар Чубриловић је нагласио да су поште потребне сваком друштву, држави и регији, те да су оне елементарни облик државности. Он је додао да Поште Српске улажу велике напоре да се изборе за тржиште БиХ, имајући у виду да на њему дјелују три државна поштанска оператера, као и велики број других оператера и курирских служби. Казао је да велики

значај има долазак представника Пост Јуропа који нам дају основне смјернице за примјене европских директива у поштанском саобраћају, у области креирања поштанске политике, питања сигурности и квалитета услуга. Овом приликом Ботон Себени је рекао да је класична поштанска услуга превазиђена и да је поштанско тржиште у Европи у процесу транзиције, а да је на поштанским операторима да понуде што разноврснију услугу. Генерални директор Пошта Словеније Борис Новак је констатово да и словеначке поште имају сличне проблеме, те да су се окренули информатизацији услуга, осигурању и франшизним поштама. Директорица Хрватских пошта Мостар Сања Сабљић је оцијенила добром сарадњу са Поштама Српске и додала да велику борбу воде и са лојалном и са нелојалном конкуренцијом. Члан Регулаторне агенције за поштански саобраћај Србије Дејан Ђуровић је рекао да Поште Србије имају добру информациону мрежу која пружа велике могућности да држава преко њих врши одређене услуге. Састанак који је предводила директорица Пошта Српске Јасминка Кривокућа, а којем су присуствовали чланови Регулаторне агенције за поштански саобраћај БиХ Деливоје Ђерић и Едуард Шакота, уприличен је другог дана поштанске конференције.

представници регулаторних агенција за поштански саобраћај, те представници компанија које сарађују са јавним поштанским операторима региона. Учесници су сагласни су да је конференција била успјешна, те да би требало да постане традиционална. Циљ конференције је испуњен! Била је мјесто окупљања домаћих и иностраних стручњака из поштанске, информационе и области марке-

тинга, гдје су учесници имали прилику информисати се о актуелностима везаним за поштанску дјелатност.

Највише се говорило о препрекама са којима се сусрећу јавни поштански оператери у вршењу поштанске услуге, начинима функционисања јавних поштанских оператера на либерализованом тржишту, као и о правцима даљњег развоја поштанског саобраћаја.

Поред наведеног, Поште Српске приредиле су изложбу поштанских марка хуманитарног карактера. Учесници конференције, куповином филате-листичких издања Пошта Српске, помогли су становништу из поплавом угрожених подручја. Приход од продаје уплаћен је на рачун за посебне намјене Министарства финансија Републике Српске.

БОРИС НОВАК
генерални директор
Пошта Словеније:

„Поштована директорко Поште Републике Српске, госпођо Јасминка Кривокућа, поштовани господине Ботон Себени, генерални секретар Пост Европа, поштоване колеге, драги гости међународне конференције захваљујем вам најприје на топлом пријему.

Ових дана када су поплаве погодиле области БиХ, Хрватске и Србије људи су показали невјероватну храброст и солидарност.

Поново су пружили руке и помогли једни другима заборављајући притом на баш све препреке.

Повезивање поштанских оператера у региону омогућава стварање синергија и потенцијала за развој нових послова.

Последице економске кризе које утичу на пад класичних поштанских услуга, потпуна либерализација тржишта и агресивна конкуренција, можда понекад и преоштра регулација која у погледу конкуренције, политике цијена и пружања универзалних поштанских услуга одређује регулатор, утичу на пословање баш свих европских поштанских оператера при чему на жалост Пошта Словеније није никакав изузетак.

Зато су разумевања регулатора који ће омогућити значајно смањење трошкова доставе а тиме и већу економску одрживост универзалних услуга од изузетног значаја.

То ће нам убудуће, надамо се, обезбјеђивати позитивно пословање и финансијску и социјалну сигурност у пословању“

САША САБЉИЋ
директор Хрватске
поште Мосћар:

„Функционирање јавних поштанских оператера и препреке са којима се сусрећу у вршењу поштанских услуга захтјевају и нове правце развоја поштанских суштава и више залагања поштанских дјелатника.

Пред нама, поштанским оператерима у овој нашој држави су нови изазови на подручју универзалних поштанских услуга, развој квалитете поштанских услуга и односа са корисницима, бољу искористеност поштанских потенцијала, јачању маркетинга и слично.

У посљедње вријеме на подручју Босне и Херцеговине, сукладно са дешавањима у региону и у цијелом свијету повећана је куповина преко интернета у чему би поштански оператери могли да виде један нови извор прихода јер цијене тих артикала који се купују преко интернета су знатно повољније јер је смањен број средника, а све што је купљено и плаћено електронским путем неко треба да достави купцу на адресу, тако да тај начин трговине ће бити у порасту, а поштански оператери ту морају наћи себе и својим разгранатим мрежама пошта, квалитетном услугом, искусним дјелатницима добити простор на тржишту и задржати га.

Либерализација тржишта треба нам бити потицај да будемо још бољи и да боље искориставамо потенцијале које имамо. Поштанско тржиште налази се у сталним промјенама, изазовима, технолошким, маркетиншким, изазовима конкуренције.

Без обзира на комплексне увјете рада поштанских оператера у регији и јаки притисак конкуренције вјерујем да заједничком сурадњом и размјеном искустава можемо остварити стратешке циљеве и тако осигурати стабилност и конкурентност на тржишту.

Морамо размишљати о будућности и прилагодити се новим увјетима тржишта и одговорити на све изазове који на очекују у будућем раду“

ЕСТЕРА РАКИЋ
Извршни директор
Уреда за односе са
регулатором, Хрватска
пошта Зајреб:

„На почетку, хтјела бих захвалити домаћину на оваквом пријему. На хрватском тржишту, либерализација је наступила у прошлој години и имамо једно искуство које је нажалост јако лоше. Либерализација нас је дочекала са свега 66 % тржишног удјела.

Због неучинковитости регулације, односно институција које су требале регулирати тржиште, али су једноставно заказале, нису орадиле свој посао и нашли смо се у тешкој ситуацији. Међутим, то нас није обесхрабрило, провели смо процес реструктурирања.

Од 2008. године на овамо смањили смо број људи са 12.500 на 9.500, затворили смо одређени број поштанских уреда, донијели смо стратегију и међу стратешким циљевима нам је стабилност прихода што с поносом можемо рећи да у првом и другом кварталу ове године смо постигли тај циљ. Оптимизирали смо трошкове, процесе.

И даље нам је циљ смањивати број људи, те изградити нове приходе. Чињеница је да у поштанском сектору број услуга се смањује и присиљава нас да развијамо нове услуге. Вјероватно већ сви знате овде да је Хрватска пошта једини поштански оператер који је развио своју дигиталну телевизију „EVOTV“.

Можемо с поносом рећи да данас бројимо негде око 50.000 претплатника. Као наш други одговор надлазећем раздобљу и либерализацији и дигитализацији је и нова услуга „Е-Вох“ која иде у примјену од идућег мјесеца. Стога вјерујемо да сви овдје данас ћемо размјенити које су то нове услуге, како сви ми одговарамо овој либерализацији, како сви ми одговарамо на смањење броја услуга и да ћемо одавде отићи са новим искуствима и да ћемо се вратити натраг у своје поштанске управе, развијајући даље нове услуге борећи се с конкуренцијом.

Могу вам рећи да оно што смо проšli, вјерујте ми не бих пожељела ником.“

Затварање прве Међународне поштанске конференције на овим просторима

Рекли су о конференцији...

„Пробудила сам се са утиском - поштари имају душу!”

проф. др Валентина Радојичић, Саобраћајни факултет Универзитета у Београду

"Хвала за позив на одличну конференцију, коју сте непријекорно организирали."

мај. Борис Новак, генерални директор Поште Словеније

"Покушао сам да нађем пропуст, али нисам успио..."

доц. др Нино Ђорић, Факултет за саобраћај и комуникације Сарајево

"Била ми је част активно судјеловати и надам се како смо сви понешто корисно могли научити..."

мр.сц. Маје Ружић, Хрватске поште Мосћар

"Честитам на успјешно одрађеном послу. Бања Лука је стварно лијеп град и уживали смо три дана у вашем друштву."

Естера Ракић, Хрватска пошта д.д. Зајреб

"Одлична организација и још боље дружење."

Злајан Филиповић, Босна реосиурање д.д. Сарајево

„Одлична поштанска конференција, одлични домаћини. Све честитке!“

Жељко Гајовић, РАПУС

„Честитам на изванредно организованом скупу, искрено се надам да ће постати традиционалан.“

Слободан Вуковић „Енерџаиа“ Београд

Процијењена штета скоро четири милиона марака

У наредном периоду радићемо на стављању у функцију објекта пошта које су девастиране у поламама

Пошта 74101 Добој

Објект поште на Жељезничкој станици у Добоју, који у последњих неколико година није кориштен, одмах је стављен у функцију како би поштански саобраћај у овом граду био оспособљен у најкраћем могућем року. Поште Српске су биле прва институција која је почела са радом након поплава, а све захваљујући великом ангажману радника.

С обзиром на чињеницу да су поште у Добоју претрпјеле скоро 100% оштећења, у наредном периоду, циљ нам је ставити у функцију објекте пошта 74103 и 74105, док ће Главна пошта и Поштански центар до даљњег радити у објекту на Жељезничкој станици.

Због немогућности санације и адаптације објекта Главне поште (у току је израда

пројектне документације), и ова пошта требало би да почне са радом на старој локацији (у центру града) у првој половини наредне године.

Када је ријеч о другим Радним јединицама, проводе се све неопходне мјере за што брже стављање у функцију објекта који су уништени у поплавама. Шалтер сала и подрумске просторије поште у Шамцу су девастиране, те смо, ради несметаног функционисања поштанског саобраћаја, извршили адаптацију слободних просторија на спрату објекта.

Дакле, пошта у Шамцу, као и закупац – Переска управа, тренутно су измјештени на спрат објекта поште Шамац и у адаптираним просторима обављају дјелатност. ■

Хероји поште

Много је хероја било у поплавама које су погодиле Републику Српску. Поменућемо неке од њих:

Гордана Кршић, контролорка Трезора 74200 Добој, у суботу 17.05.2014. године, скочила је из свог стана са првог спрата у чамац Специјалне јединице МУП-а РС, а потом су спасили новац намијењен за исплату пензија, инвалиднина и борачког додатка, који је услед поплава остао заробљен у сефу Трезора.

Драган Шарчевић, радник обезбјеђења у згради Главне поште у Добоју, у четвртак 16.05.2014. године, дошао је на посао у прву смјену, иако му је кућа у добојском насељу Баре поплављена. Након што је вода великом брзином ушла у центар града, више није могао изаћи из поште. Драган је успио напустити поплављени објект поште тек сутра, када су спасиоци по њега дошли чамцем.

Поштар јачи од поплаве

Преузето: Вечерње новости

Многи Љубовијани из Дринске, Косовске, Хиландарске и околних улица били су немало изненађени када им је на врата закуцао њихов стари знанац, Петроније Станојчић, популарни поштар Перо. Са гуменим чизмама гацао је по блату и води до колена. И у овим, ванредним условима свој посао поштоноше ниједног тренутка није прекидао.

Како да најустим људе с којима се јодинама дружим, и њо сада када су у великој невољи. А њошћа мора да се раздели у свим условима, мада њо од мене нико није шражио. Има њу неколико фирми, сџаријих људи, можда им је сџићло нешџо важно или нешџо шџо ће их обрадоваџи у муци која их је снашла – каже скромно Перо. Прво сам се изненадио, ошџкуд њошџтар у њојлавлџеном дворџшџу. Тек када је Перо ошџшао било ми је некако мило око срца, неко нас се иџак сеџио, живош се враџа у нормалу, иде даље. То у оваквим сџџуацијама мноџо значи – прича Арсен Младеновић из косовске улице, један од Љубовијана којем је ово треџа поплава за последњу деценију.

Пословање у 2013. години

Поште Српске су у 2013. години показале позитиван тренд пословања, иако су исказале губитак од 6.716.123,00 КМ. У 2013. години није било средстава Телекома док је у 2012. години оприходовано 9.644.886,00 КМ, 5% прихода Телекома, а који су утицали да је губитак у 2012. години смањен за тај износ. Поред тога Поште Српске нису добиле средства субвенције за исказани губитак за резервисане услуге у складу са чланом 27. и 28. Закона о поштанским услугама Републике Српске.

У току 2013. године није поштиван Закон о поштанским услугама од стране појединих корисника поштанских услуга, што је отежавало пословање Предузећа. У задњем кварталу 2013. године дошло је до потписивања уговора са неким од значајних корисника

Нови члан Управе Пошта Српске

Извршни директор за рачуноводство и финансије мр Миленко Јанић, дипл. ек.

Поште Српске од априла ове године добиле су новог члана Управе Предузећа.

Миленко Јанић, рођен је 15. марта 1955. године, у Костајници, Р. Хрватска. Факултет организације и информатике завршио је у Вараждину, 1978. године. Јанић је магистар рачуноводства и ревизије, „Сертификовани рачуновођа“ СРР РС, „Овлашћени интерни ревизор“ УИР РС и „Овлашћени интерни ревизор“ ИИР БиХ.

Такође је и стручни сарадник Центра за унапређење корпоративног управљања Бања Лука и посједује дугогодишње радно искуство у струци. Ожењен је, отац двије кћерке.

Назив	Ребаланс 2013.	Остварено 2012.	Остварено 2013.	Индекс 4/2	Индекс 4/3
1	2	3	4	5	6
Обим услуга	42,336.568	40,975.659	43,928.204	104	107
Пословни приходи	52,765.977	46,922.100	47,360.843	90	101
Укупни приходи без субв. и разграничених средстава	47,189.301	47,802.438	48,042.372	102	101
Укупни приходи са субв. и разграниченим средствима	53,210.069	57,447.324	48,042.372	90	84
Пословни расход	53,377.093	55,648.316	53,585.259	100	96
Укупни расходи	54,049.879	59,490.740	54,758.495	101	92
Резултат пословања	- 839.810	- 2,043.416	- 6,716.123		
Добици пренесени из ревалоризац. резерви	839.810	1,055.164	680.505		
Нето резултат пословања	0	- 988.252	- 6.035.618		
Број запослених	2.257	2.305	2.267	100	98
Просјечна нето зарада		692	686		99
Просјечна бруто зарада		1.064	1.126		106
Стална имовина		80,315.134	77,302.390		96
Текућа имовина		9,566.470	10,839.445		113
Краткорочна потраживања		5,594.777	8,518.595		152
Капитал Предузећа		74,627.364	67,911.239		91
Укупне крат. обавезе		13,617.428	19,244.046		141

Табела бр. 1 – Анализа финансијског пословања за 2013. годину

поштанских услуга, а што је утицало на побољшање резултата пословања за 2013. годину. Такав тренд очекујемо и у наставку пословања у 2014. години.

Општу оцјену укупних резултата пословања, могуће је дефинисати анализом сљедећих података:

- **Остварене услуге** су у 2013. годину у односу на исти период 2012. године, веће за 7%. До повећања обима наведених услуга дошло је првенствено због повећања услуга директне поште, као и склапањем уговора у преносу писмоносних пошиљака са „Електропривредом“ РС у задњем кварталу 2013. године. Физички обим остварен у 2013. години у односу на ребаланс плана износи 104 индексна поена.
 - **Пословни приходи** су већи за 1% у односу на 2012. годину, што је резултат реализације уговора о преносу рачуна електричне енергије са електродистрибутивним предузећима, који су закључени у задњем кварталу 2013. године. Ребаланс плана пословних прихода је остварен са 90%. Ребалансом плана за 2013. годину планирано је 6.020.768,00 КМ прихода од субвенције, а Предузеће није остварило наведени приход у 2013. години.
 - **Укупни приходи** за 2013. годину у односу на 2012. су мањи за 16%. У 2012. години оприходивано је 9.644.886,00 КМ резервисаних прихода од Телекома и са пословном 2012. годином та средства су у потпуности утрошена. Ако посматрамо приходе без резервисаних прихода 5% Телекома, остварен је благи раст за 239.935,00 КМ или за 1%. Ребаланс плана укупних прихода је остварен са 90%.
 - **Пословни расходи** у 2013. години су у односу на 2012. годину мањи за 4%, а укупни расходи су мањи за 8% у односу на исти период 2012. године. На смањење трошкова дошло је због смањења бруто зарада на шта је утицало смањење броја запослених за 38 радника, поред тога дошло је и до смањења амортизације за 832.525,00 КМ. Ребалансирани план пословних расхода остварен је са 100%, док је ребалансирани план
- укупних расхода остварен са 101%.
- **Финансијски резултат**, у 2013. години остварен је губитак у износу 6.716.123,00 КМ, а у 2012. години губитак у износу 2.043.416,00 КМ. Ефекти ревалоризације у 2013. години износили су 680.505,00 КМ, док су у 2012. години износили 1.055.164,00 КМ. За те ефекте умањен је исказани губитак, у 2013. години, реални губитак износи 6.035.618,00 КМ, а у 2012. години 988.252,00 КМ. У 2012. години оприходовано је 5% прихода Телекома у износу 9.644.886,00 КМ, што је побољшало пословни резултат 2012. године. Да није било тих средстава реални губитак у 2012. години био би знатно већи и износио би 10.633.138,00 КМ, а не 988.252,00 КМ. На основу ових констатација може се закључити да је у 2013. години остварен тренд позитивног пословања у правцу смањења реалног губитка на 6.035.618,00 КМ, а што ће се наставити и у 2014. години.
 - **Просјечно обрачуната нето плата** износи 686,00 КМ, а просјечно обрачуната бруто плата износи 1.126,00 КМ за 2013. годину. Просјечна примања запослених (нето зарада, топли оброк, регрес) у Предузећу изnose 888,00 КМ, а просјечна бруто примања у 2013. години изnose 1.461,00 КМ. На нивоу РС нето плата за период I-XII износи 808,00 КМ, а у области саобраћаја и веза 621,00 КМ.
 - **Стална имовина** смањена за 4% због редовног поступка обрачуна амортизације.
 - **Текућа имовина** у 2013. години у односу на 2012. годину већа је за 13%, што је посљедица повећања краткорочних потраживања са 5.594.777,00 КМ у 2012. години на 8.518.596,00 КМ у 2013. години. У истом периоду готовина и готовински еквиваленти смањени су у односу на 2012. годину са 2.340.605,00 КМ на 249.139,00 КМ. Значајно повећање краткорочних потраживања одразиће се на краткорочну ликвидност предузећа што ће условљавати побољшање краткорочне ликвидности кроз кредитну задуженост предузећа према пословним банкама.
 - **Капитал предузећа** на дан

31.12.2013. године износи 67.911.239,00 КМ и мањи је за 9% у односу на 31.12.2012. године. Акцијски капитал износи 38.754.233,00 КМ, резерве су 4.180.125,00 КМ, од чега ревалоризационе резерве су 31.012.499,00 КМ, законске резерве су 343.250,00 КМ, а губитак 2013. године износи 6.716.123,00 КМ. У корист добити, задржане зараде су евидентирание у износу 680.505,00 КМ, на основу укидања ревалоризационих резерви за износ обрачунате увећане амортизације по основу извршене процјене сталне имовине. Када се изврши пребијање исказаног губитка и задржане зараде, добије се нето губитак за овај обрачунаски период у износу 6.035.618,00 КМ.

- **Укупне краткорочне обавезе** 31.12.2013. године изnose 19.244.046,00 КМ и веће су за 41% у односу на 2012. годину. До повећања краткорочних обавеза дошло је због неизмирења обавеза са основа пореза и доприноса на плате за дио маја, комплетан износ од јуна до децембра 2013. године, неисплаћену нето плату за децембар 2013. године, која је исплаћена у јануару 2014. године. Обавезе према запосленима на дан 31.01.2014. године су знатно смањене и изnose 6.376.799,00 КМ. Обавезе према добављачима у валути, на дан 31.12.2013. године су износиле 2.119.367,00 КМ. Обавезе за порезе и доприносе се не измирују редовно из разлога отежане наплате потраживања од буџетских корисника, које са даном 22.04.2014. године изnose 5.580.752,00 КМ. Пасивна временска разграничења изnose 2.748.892,00 КМ, од чега обавезе за регрес из 2013. године изnose 1.992.876,00 КМ, обрачунати трошкови текућег обрачунаског периода 675.537,00 КМ, разграничени приходи по основу потраживања од комуналних предузећа 79.857,00 КМ.
- Од укупно 256 пошта које су радиле током 2013. године, 148 пошта или 58% од укупног броја пошта су оствариле негативан финансијски резултат. Губитак ових пошта у 2013. години износи 2.096.961,00 КМ, док је губитак непрофитабилних пошта у 2012. години износио 3.656.680,00 КМ. ■

Пословање у прва три мјесеца текуће године

Повећање пословних прихода и рационализација трошкова донијели су боље резултате у првом кварталу 2014. године

У првом кварталу 2014. године Предузеће је пословало у врло сложеним економским условима, из више разлога, међу којима издвајамо:

- Предузеће је 2007. године остало без финансијских средстава на основу 5% од укупних прихода Телекома,
- Заосталих обрачунских средстава од Телекома која су искњижена закључно са 2012. годином,
- Немогућност остварења субвенције по основу члана 27. и 28. Закона о поштанским услугама РС, за исказани губитак по основу резервисних услуга (непрофитабилних пошта),
- Непоштивање у потпуности Закона о поштанским услугама од стране корисника услуга.

Поред наведених проблема присутни су и проблеми наплате потраживања, која знатно утичу на ликвидност Предузећа и немогућност Предузећа да ре-

довно измирује своје обавезе према добављачима и према буџету по основу плаћања пореза и доприноса. Ово узрокује немогућност конкурисања на јавним тендерима по основу пружања услуга, а што ће утицати на даље остварење пословних прихода до 31.12.2014. године, на које Предузеће не може утицати. Из горе наведених разлога у протекла три мјесеца 2014. године Предузеће се морало максимално ангажовати на повећању пословних прихода и рационализацији трошкова, а што је резултирало позитивном резултату за први квартал 2014. године. Уз велике напоре свих запослених, Предузеће и даље показује тренд позитивног пословања, што ће се исказати у обрачунском периоду 01.01. – 30.06.2014. године.

Општу оцјену укупних резултата пословања, могуће је дефинисати анализом следећих података који су приказани у наредној табели:

Назив	План I-III 2014.	Остварено I-III 2013.	Остварено I-III 2014.	Индекс 4/2	Индекс 4/3
1	2	3	4	5	6
Обим услуга	12.089.939	9.685.801	12.138.013	100	125
Пословни приходи	12.460.008	11.317.339	12.823.196	103	113
Укупни приходи	12.563.539	11.361.352	13.020.581	104	115
Пословни расход	13.429.630	12.846.330	12.355.724	92	96
Укупни расходи	13.513.734	12.938.186	12.708.463	94	98
Резултат пословања	-950.195	-1.576.835	312.118		
Број запослених		2.293	2.264		99
Просјечна нето зарада		692	694		100
Просјечна бруто зарада		1.134	1.112		98
Стална имовина		78.749.482	76.705.751		97
Текућа имовина		9.845.977	12.919.159		131
Крат. потраживања		7.363.267	9.235.245		125
Капитал Предузећа		73.050.527	68.223.358		93
Укупне обавезе		14.523.003	20.453.879		141

Табела бр. 1 – Анализа финансијског пословања за период I – III 2014. године

- **Остварене услуге** су за прва три мјесеца 2014. године, у односу на исти период 2013. године, веће за 25%, што је остварено већом дистрибуцијом рачуна електричне енергије, већим обимом пакетских услуга, услуга хибридне поште, допунских услуга на захтјев корисника, услуга Брзе поште и директне поште. План услуга остварен је 100%.
- **Повећање услуга** утицало је на повећање пословних прихода за 13% и укупних прихода за 15% у односу на исти период претходне године, док је план пословних прихода и план укупних прихода остварен са 103% и 104%.
- **Пословни и укупни расходи** мањи су, у односу на три мјесеца 2013. године, за 4% и 2%, због смањених бруто зарада и накнада зарада (неопорезиви дио дохотка 200,00 КМ), мање амортизације, мањих трошкова материјала и енергије. У односу на планиране расходе, остварени пословни расходи су мањи за 8%, а укупни расходи су мањи за 6% што је и интенција у наредном периоду кроз рационализацију свих трошкова у Предузећу.
- За прва три мјесеца 2014. године Предузеће је **остварило добит** у износу од 312.118,00 КМ, док је у истом периоду 2012. године исказало губитак у износу од 1.576.835,00 КМ.
- **Просјечна мјесечна нето зарада** је на истом нивоу као и у истом периоду 2013. године,
- **Стална имовина** смањена је за 3%, због редовног поступка обрачуна амортизације,
- **Текућа имовина** у периоду I – III 2014. године повећана је за 31%, у односу на три мјесеца 2013. године, на што се одразило повећање готовине и краткорочних потраживања за 25% у односу на исти период 2013. године,
- **Капитал** Предузећа смањен је за 7% због смањења резерви Предузећа, покрићем губитка из претходних година.
- **Обавезе** су повећане за 41% у односу на три мјесеца 2013. године, а резултат су немогућности плаћања пореза и доприноса од септембра 2013. године до фебруара 2014., а настали су због немогућности наплате потраживања од буџетских корисника, односно размјене налога за затварање ових потраживања и дуговања. ■

Област правних, општих и послова људских ресурса

Област правних, општих и послова људских ресурса бави се заједничким пословима на свим организационим нивоима преко: статусних послова, послова заступања, имовинско-правних послова, послова нормативе, запошљавања, планирања и образовања кадрова, општих и административних послова, заштите на раду и заштите од пожара, те послова обезбјеђења. Послови се обављају у оквиру три службе, Служби за правне послове, Служби за људске ресурсе и Служби општих послова, у којима је запослено 59 радника.

ПОСЛОВНЕ АКТИВНОСТИ И ЗАДАЦИ

Закључно са 31.12.2013. године, на нивоу Предузећа је евидентиран укупно 261 спор

ВРСТА ПОСТУПКА	Заступано од Управе	Заступано од РЈ	Укупно
Парнични/управни кривични	151	32	183
извршни	19	59	78
Укупно			261

ПОШТА ТУЖИЛАЦ

На нивоу Предузећа, на дан 31.12.2013. године, водили смо укупно 194 спора у којима су се Поште Српске појављивале као тужилац, од чега је 131 спор вођен у парничном/управном/кривичном поступку, док су 63 спора вођена у извршном поступку. Укупна потраживања Предузећа су износила 15.423.624,49 КМ, од чега су 12.312.313,18 КМ потраживања по основу накнаде штете због измакле користи. Потраживања Предузећа у споровима који су у фази извршења су износила укупно 420.388,07 КМ.

	Парнични	Извршни	Укупна потраживања у КМ	Потраживања спорова за накнаду штете	Извјесна наплата потраживања у извршној фази
Поступци који се воде из Управе	47	16	1.125.861,39		110.242,36
Поступци које заступа адвокат	52	3	14.087.235,20	12.312.313,18	90.025,08
Поступци који се воде из РЈ	32	44	210.527,92		220.120,63
Укупно спорови Парнични/извршни	131	63	15.423.624,49	12.312.313,18	420.388,07
Укупно спорови			194		

Највећа потраживања Поште су по основу спорова за накнаду штете због измакле користи који су покренути против електродистрибутивних предузећа, кабловских оператера и комуналних предузећа. Од укупно педесет и седам спорова који су покренути почетком 2013. године за накнаду штете због измакле користи, до сада је у првостепеном и другостепеним поступку окончано укупно деветнаест судских спорова. Од двадесет и једног судског спора, деветнаест је окончано у корист Предузећа у којима је досуђен тужбени захтјев у укупном износу од 2.039.469,69 КМ. Од

деветнаест предмета, седам је правоснажно окончано на укупан износ од 140.156,00 КМ, који су у извршној фази. У пет судских спорова закључено је судско поравнање или споразум о измирењу дуга, на основу чега су до сада наплаћена потраживања у износу од 73.996,39 КМ. До половине 2014. године, покренут је још 31 поступак за накнаду штете због измакле користи, 1 против кабловског оператера и 30 против комуналних предузећа. Укупна вриједност тужбених захтјева по наведеним тужбама износи 2.604.113,20 КМ. С тим у вези, тренутна укупна потраживања овог Предузећа по основу судских спорова износе 15.621.817,15 КМ, од чега за накнаду штете због измакле користи 12.152.693,92 КМ.

ПОШТА ТУЖЕНА

На нивоу Предузећа на дан 31.12.2013. године, се водило укупно 67 спорова у којима се Пошта појављивала као тужена страна, од чега су педесет и два спора у парничном поступку, а петнаест спорова у извршном поступку. Укупна дуговања Предузећа су износила 1.973.228,99 КМ, од чега су 538.690,67 КМ дуговања по основу радних спорова.

	Парнични	Извршни	Укупна дуговања у КМ	Дуговања по основу радних спорова	Процјена губитка спора у 2014
Поступци који се воде из Управе	12	-	90.371,87	47.171,87	-
Поступци које заступа адвокат	4	-	493.586,64	320.951,31	-
Поступци који се воде из РЈ	36	15	1.389.270,48	170.567,49	157.132,48
Укупно спорови Парнични/извршни	52	15	1.973.228,99	538.690,67	157.132,48
Укупно спорови			67		

РИЈЕШЕНА „МЕДИЦИНСКА ЕЛЕКТРОНИКА“

Значајно је напоменути да су почетком 2013. године, у предмету који је био споран од 2006. године, мирним путем регулисани међусобни односи између UniCredit Bank a.d. Banjaluka и Пошта Српске, по основу обавезе испате дуга за коришћење под закуп објекта „Б“ Медицинске електронике а.д. Бања Лука од стране Пошта Српске и обавезе UniCredit Bank a.d. Banjaluka, да Поштама српске врати уплаћена средства за куповину објекта за куповину објекта „Б“ Медицинске електронике.

Поштама Српске су по наведеном основу након пребијања међусобних потраживања враћена средства у износу од 1.070.163,63 КМ. Битно је напоменути да се континуирано воде активности на укњижи непокретности Предузећа. Треба имати у виду да се појављује низ проблема у поступку рјешавања имовинско-правног статуса некретнина овог Предузећа, те укњиже права својине истих због непосједовања правно ваљане документације као основа за укњижу, те проблема са примјеном Закона о стварним правима, а везано за одредбе које се односе на претварања права управљања, кориштења и располагања у право својине. ■

Област за финансијске услуге

ПОСЛОВАЊЕ У 2013. ГОДИНИ

Укупан приход од финансијских услуга у 2013. години износио је 11.862.699,97 КМ, док је у 2012. години износио 13.282.284,59 КМ, тако да је у 2013. години остварено мање прихода за 1.419.584,63 КМ, или за 10,69%.

Основни разлог мање оствареног прихода је промјена Уговора са Фондом ПИО РС, од децембра 2012. године, којом је исплатна провизија смањена са 1,4% на 1%. Само по том основу, приход је мањи за 1.649.006,03 КМ. Управа Предузећа је значајно утицала на опстанак Уговора са Фондом ПИО.

Наиме, у складу са инструкцијом ММФ-а у вези смањења трошкова, Фонд ПИО је најавио одустајање од Уговора са Поштама Српске, те је прелазак на исплате пензија путем банака била званична информација на једној од сједница Управног одбора Фонда ПИО и сајту Фонда.

Управа Предузећа је предузела низ активности, како према Влади РС, тако и према корисницима (путем информативног летка у којем су истакнуте предности исплате пензија путем Поште, у односу на Банке), тако да је дошло до обустављања те иницијативе. Негативни ефекти од смањења уговорног процента Фонда ПИО биће елиминисани у извјештају за први квартал 2014. године.

Пензије и алиментације	31.12.2012.	31.12.2013.
Број корисника у РС	197.081	201.154
Број корисника преко Пошта Српске	120.104	118.336
Процент корисника преко Пошта Српске	60.94%	58.83%

Табела 1. Преглед броја корисника права из пензијског и инвалидског осигурања

Битно је напоменути и то да иако се у поштанским управама окружења смањује приход од платног промета, ради великог удјела банака и све веће примјене електронског плаћања, у Поштама Српске је тренд пораста, како физичког обима тако и прихода. Приход од платног промета у 2013. години је већи за 4,42% или 120.466,00 КМ.

ИЗВЈЕШТАЈ И ПОРЕЂЕЊЕ ЗА 2013/2012 ГОДИНУ ПРЕМА ВРСТАМА ПОСЛА КОЈИ СЕ ПРАТЕ У ОДСЈЕКУ ЗА ПЛАТНИ ПРОМЕТ:

Физички показатељи:

	2012	2013	индекс
Уплате М:тел мобилна	302,021	312,915	103.61
Уплате фиксних тф	763,714	732,373	95.9
Појединачне уплате пп	2,935,785	3,240,773	110.39
Електрична енергија	903,851	947,738	104.86
Уплате за оглашавање	22,012	16,213	73.66

Финансијски показатељи:

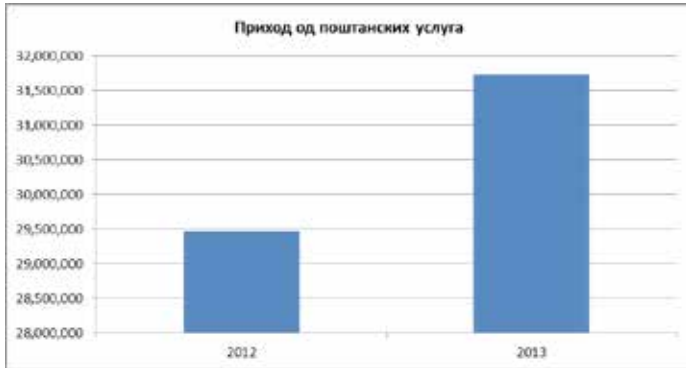
	2012	2013	индекс
Уплате М:тел мобилна	250,000.11	250,975.38	100.39
Уплате фиксних тф	641,290.04	617,510.17	96.29
Појединачне уплате пп	2,728,497	2,848,963.66	104.42
Електрична енергија	865,024.88	890,497.68	102.94
Уплате за оглашавање	22,012	16,213.00	73.66

Остале финансијске услуге које биљеже пораст прихода су и поштанске упутнице, упутнице Центара за социјални рад, уплате мобилних телефона и електричне енергије.

Област финансијских услуга континуирано врши анализу цјеновника у односу на банке, као и анализу уплата по уплатним интервалима и даје приједлоге Управи за евентуалне измјене.

Област за поштански саобраћај

Приход од поштанских услуга је повећан са 29,475,785.16 КМ у 2012. на 31,728,482.29 у 2013. години.

Раст прихода је остварен код писмоносних услуга, пакета и брзе поште, док је пад прихода остварен код телекомуникационих услуга и услуга посредовања. Физички обим је смањен код телекомуникационих услуга, а код свих осталих забиљежен је раст физичког обима услуга.

Приход (КМ)	2012	2013	Индекс
Писмоносне услуге	26,688,107.00	28,776,743.00	107.83
Пакети	392,138.00	505,225.00	128.84
Брза пошта	621,823.00	718,949.00	115.62
Телекомуникационе услуге	451,607.16	400,336.29	88.65
Услуге посредовања	226,529.00	192,257.00	84.87

Физички обим	2012	2013	Индекс
Писмоносне услуге	26 584 891	29 993 157	112.82
Пакети	37 918	67 987	179.30
Брза пошта	60 447	74 415	123.11
Телекомуникационе услуге	212 504	167 652	78.89
Услуге посредовања	884 093	890 001	100.67

У поређењу са 2012. годином, у 2013. години је остварено повећање прихода од великих корисника у износу од 3,052,333.49 КМ. Најзначајнији раст броја услуга и прихода се биљежи код Пореске управе РС и Електропривреде РС, док је код Интереска велики раст броја услуга праћен нешто мањим растом прихода, због ниске јединичне цијене услуга директне поште које овај корисник највише користи. Код Телекома, Службеног гласника РС и неких банака је забиљежено смањење прихода и броја услуга, првенствено због све већег коришћења електронске поште.

Приход (КМ)	2012	2013	Индекс
Пореска управа РС	542,603.51	1,527,177.24	281.45
Електропривреда РС	56,952.51	995,550.84	1748.05
Интереск	12,926.89	78,187.60	604.88
Телеком РС	5,275,007.04	5,098,131.62	96.65
Хипо банка	518,511.67	264,204.98	50.95
Службени гласник РС	241,062.05	125,673.65	52.13

У периоду 2006. – 2013. година остварено је смањење, како броја пошта (са 263 у 2006. години на 234 у 2013. години), тако и издвојених шалтера (са 64 у 2006. години на 58 у 2013. години). С друге стране повећан је број уговорних шалтера, са 35 у 2006. години на 88 у 2013. години. Посљедица ове реорганизације је смањење броја пошта које негативно послују, са 165 у 2007. години на 148 у 2013. години.

Што се тиче транспортних средстава, број мопеда је повећан са 251 у 2006. години на 471 у 2013. години, док је број моторних возила и бицикла смањен. Важно је напоменути и значајно повећање броја аутоматизованих пошта, са 85 у 2006. на 167 у 2013. години.

Значајно смањење трошкова службених фиксних телефона је остварено у периоду 2009.-2013. година, са 472,459.84 КМ у 2009. на 257,624.12 КМ у 2013. години.

У претходном периоду почело се и са коришћењем технологије за праћење (GPS) чиме су остварене уштеде од око 30% на нивоу предузећа.

Област поштанског саобраћаја и Служба за контролу квалитета су 2013. године успоставили систем за праћење приговора корисника који су се најчешће жалили на: неуредну доставу пошиљака (нпр. погрешно уручење или кашњење са доставом рачуна или да поштоноша остави Извјештај о приспијећу пошиљке иако је корисник код куће), недовољну упућеност радника и неквалитетне информације које дају корисницима, непоштовање радног времена од стране радника поште, кашњење исплата пензија и других припадљности, лош рад система за електронско праћење пошиљака, високе цијене услуга у међународном саобраћају и компликоване царинске процедуре.

С друге стране, корисници сматрају да би било добро: да однос радника поште према послу буде озбиљнији и одговорнији, да цијене поштанских услуга буду ниже, да пренос пошиљака буде бржи, да пошта врши и банкарске услуге (нпр. штедња, отварање и вођење рачуна и сл.), да се пошта више рекламира јер корисници нису довољно упознати са њеним услугама и да се уведе електронско плаћање и самоуслужни шалтери.

Област за ИКТ и развој

ПОСЛОВАЊЕ У 2013. ГОДИНИ

Дужи временски период рад сваког радника Области за ИКТ и развој евидентира се помоћу намјенских апликација (нова верзија апликације пуштена је у марту 2013-те године). Помоћу ње могуће је пратити и анализирати учинак сваке службе и сваког појединог радника, по врстама посла или финансијски.

У Поштама Српске не постоји процјена вриједности појединих послова, па финансијски показатељи вриједности послова у наредним табелама, представљају процијењене тржишне вриједности - тако да ти показатељи могу варирати зависно од перцепције вриједности појединих послова на тржишту.

Анализом података прикупљених помоћу апликације „Диспечер“ дошли смо до информације да је у 2013-тој години ријешено укупно 8,045 захтјева од стране корисника информационог система Пошта Српске. Од тог броја, интервенција од стране вањских сарадника (фирми) било је свега 167, док су радници ИКТ-а ријешили 7,878 захтјева.

Замијењено је близу 200 резерних дијелова за рачунарску опрему.

Анализа пословања Области за ИКТ и развој у 2013-тој год. и поређење са 2012-том годином:

Службе у Области за ИКТ и развој	2012			2013		
	Број запослених	Бруто плате по службама	Приход по службама (КМ)	Број запослених	Бруто плате по службама	Приход по службама (КМ)
Служба сервисни центар	11	220,401.79	72,550.00	10	186,362.46	74,652.50
Служба за интернет	3	80,489.67	56,000.00	3	70,271.78	97,190.00
Служба за мреже	8	166,460.74	48,000.00	7	154,057.70	44,990.50
Служба за пројектовање и стандардизацију	7	167,610.50	137,000.00	7	154,751.82	138,782.90
Служба за системску подршку	4	95,079.73	76,250.00	4	87,490.12	90,715.00
Служба за развој	10	250,649.77	326,000.00	9	246,864.24	301,500.00
Укупно за Област	43	980,692.20	715,800.00	40	899,798.12	747,830.90

Наведени финансијски подаци односе се на конкретне интервенције при рјешавању проблема корисника информационог система уз напомену да су калкулисане цијене појединих послова мање од тренутних на тржишту, те да у евиденцији недостаје око 450 интервенција из прва два мјесеца 2013-те, када је апликација била у тестној фази.

Дакле у финансијским подацима нису садржани послови на разним пројектима, израде нових или дораде постојећих апликација, извршавани у свим службама, нарочито у Служби за развој. Процјењујемо да је укупна вриједност тих тих послова преко 250,000.00 КМ. Претходна, као и сљедећа, калкулације су рађена без ове вриједности.

		2012. год.	2013. год.
		Вриједности у КМ	Вриједности у КМ
1.	Бруто плате радника у ИКТ-у (12мј.)	980,692.20	899,798.12
2.	Просјечна бруто плата радника у ИКТ-у	22,806.80	22,485.00
3.	Процјењена тржишна вриједност радника	715,800.00	747,830.90
4.	Разлика вриједности рада радника (5.) и трошкова (1.)	-264,892.20	-151,967.22

Још једном наглашавамо да је овај финансиски показатељ вриједности урађених послова у Области за ИКТ и развој резултат неформалне процјене вриједности истих на тржишту.

Изузев вриједности бруто плата, броја запослених све остале вриједности су апроксимативне и могу варирати зависно од перцепције вриједности појединих послова на тржишту.

Осим наведених интервенција у Области за ИКТ у протеклој години урађено је и читав низ других послова, на разним пројектима значајних за цијело Предузеће, чија се вриједност рефлектује на сваки од његових организационих дијелова.

Област за маркетинг и продају

Област за маркетинг и продају обавља активности везане за функционисање маркетинга, продаје и унапређење продаје услуга Предузећа, те одржавање имиџа Предузећа и промоције нових и постојећих услуга. У оквиру Области као засебна цјелина обављају се активности везане за издавање поштанских марака, те продаја на филателистичком тржишту.

Током свих година провођене су редовне годишње активности усмјерене на одржавање имиџа Пошта Српске и основне дјелатности Поште, те се водило рачуна о законској основи али и маркетиншком приступу обиљежавања ЈПМ.

Како би унаприједили изглед ЈПМ током 2012. године почели смо са брендирањем ЈПМ новим визуелним ријешењем, које се реализује заједно са санацијом појединих ЈПМ, тако да су до краја 2013. брендиране следеће поште:

- Пошта 78104 Бања Лука
- Пошта 78400 Градишка
- Простор Принтинг центра у Пошти 78101 бања Лука
- Пошта 71423 Јахорина
- Пошта 78110 Старчевица

У складу са материјалним статусом Поште Српске у 2013. години промоција услуга се сводила на кориштење јефтних промотивних канала (интернет маркетинг, е-маил маркетинг, промоција путем друштвених мрежа и сл.), али посматрајући период током протеклих година значајније је вршена промоција услуга Предузећа како би крајњи корисници били упознати са могућностима које нуде Поште Српске.

Навешћемо најзначајније промотивне активности протеклих година:

- Увођење и промоција Персонализоване поштанске марке,
- Промоција сервиса Брза пошта, као стратешког пројекта, који сваким мјесецем остварује раст како физичког обима тако и прихода.
- Представљена је нова услуга услуга „Поручите поштару“, којом је омогућено корисницима да поруче поштару да у одређено вријеме буде на адреси корисника да би пружили услуге Поште Српске, која је допринијела повећању броја уплата од крајњих корисника.
- Измјењен је ценовник Брзе поште који је омогућио раст физичког обима и прихода од пошиљака Брзе поште.
- Омогућена размјена Брзе Поште са земљама окружења (Србија, Хрватска, Словенија, Црна Гора), по конкурентним цијенама, као најповољније рјешење за крајње кориснике.
- Промовисана је продаја уџбеника и школског прибора на шалтерима Пошта, која се сваке године реализује пред почетак нове школске године.
- Уведена је и представљена услуга Принтинг центра.
- Многе друге активности које се тичу информисаности корисника о услугама које се могу реализовати у Поштама Српске (Продаја кућних поштанских ковежчића, продаја натписних плочица за улазна врата, промоција нових цијена платног промета и сл.)

ПРОДАЈНЕ АКТИВНОСТИ

Показатељи продајних активности су базиране на уговореним пословима који су закључени у Области за продају и маркетинг

и директном продајом или службе за продају или референата за маркетинг по радним јединицама.

Анализа оствареног прихода реализацијом услуга по закљученим уговорима испред Области за маркетинг и продају у 2013 години и поређење са 2012. Годином:

УСЛУГА	Приход		ИНДЕКС 13/12
	2013	2012	
Хибридна пошта (штампа, ковертирање и пренос)	1,663,627.50	1,462,145.87	114
Директна пошта адресована	270,376.13	279,901.04	97
Директна пошта неадресована	186,785.90	134,222.53	139
Оглашавање	14,483.27	30,965.57	47
Брза пошта	713,009.31	603,001.51	118
Пакетске пошиљке	121,134.50	-	-
ППМ	15,111.10	23,361.00	65
ИКТ	26,137.80	7,125.30	367
УПУНО	3,010,665.51	2,540,722.82	118
Пренос пошиљака	3,429,118.40	1,546,021.93	222
УПУНО	6,439,783.91	4,086,744.75	158

Посматрајући протекле године, приход од реализације услуга по закљученим уговорима од стране Области за маркетинг и продају у укупном износу имају сталан раст, а посебно истичемо сталан, не мали, раст Брзе поште, Хибридне поште, као и Директне поште адресоване, те неадресоване од 2011. године.

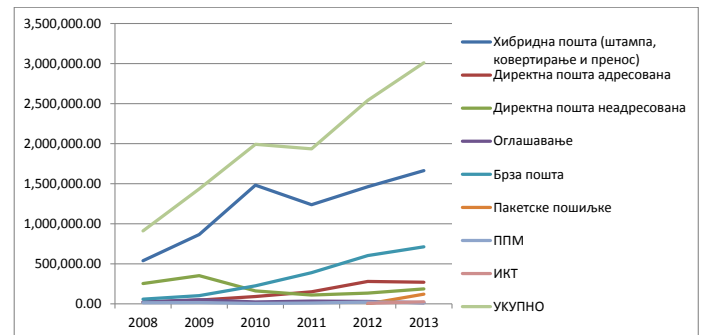

График 1: Оставрени приход по закљученим уговорима по годинама и врстама услуге

Укупни ефекти рада Области за продају и маркетинг и повећања ефекта у односу на претходну годину од 33% резултат су повећања прихода од продајних активности у односу на 2012. годину у износу од 17% и смањење укупних директних расхода Области за 7%.

Опис	Износ 2013	Износ 2012	Индекс
Приход од продајних активности	3,010,665.51	2,540,722.82	118
Приход од продаје марака	123,533.91	141,810.19	87
УКУНО ПРИХОД	3,134,199.42	2,682,533.01	117
Трошкови маркетиншких активности	77,587.53	145,213.02	53
Трошкови штампе марака	44,222.01	39,468.66	112
Трошкови штампе ППМ	608.03	1,163.50	52
Репрезентација марака	3,272.54	4,250.85	77
Плате запослених	874,371.50	890,668.60	98
УКУПНО ТРОШКОВИ	1,000,061.61	1,080,764.63	93
УКУПНИ ЕФЕКАТ	2,134,137.81	1,601,768.38	133

Табела 2: Активности Области за маркетинг и продају за период 01.01.2013.- 31.12.2013.

Сагледавајући укупне резултате активности Области за маркетинг и продају, можемо закључити да резултатима које постиже Област оправдано је и даље развијање маркетиншко продајне функције, прије свега у домену продајних активности, али и у домену препознавања потреба корисника и прилагођавања услуга Пошта Српске крајњим корисницима.

Област за инвестиције и набавку

Област за инвестиције и набавку, испуњавајући своје радне задатке омогућава несметан, континуиран рад и функционисање осталих организационих дијелова Предузећа. Залагањем, знањем, искуством, експедитивношћу те учествовањем сваког од 50 чланова тима у доношењу крајње одлуке предлажемо и реализујемо инвестиционе пројекте као и набавке роба, услуга и радова на начин који доводи до најбрже могуће реализације набавке уз што већи квалитет те што мањи утрошак средстава. На основу прикупљених потреба свих организационих дијелова Предузећа (квантитативних и финансијских), извршена је анализа и дефинисане су приоритетне потребе за набавком роба, радова и услуга на нивоу Предузећа, што је уврштено у планска акта Предузећа за 2013. годину. Након дефинисања техничких карактеристика, предмјера и предрачуна, услова набавке, односно покретања и провођења јавне набавке, приступили смо реализацији закључених Уговора. У 2013. години су реализоване инвестиционе активности у укупном износу од 1.412.857,05 КМ са ПДВ, што у односу на 2012. годину представља повећање за 113,99 %.

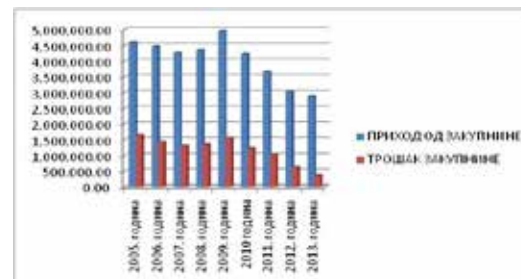
НАМЈЕНА УЛАГАЊА	ПЛАНИРАНИ ИЗНОС (У КМ)	ОСТВАРЕНИ ИЗНОС (У КМ)	% ИЗВРШЕЊА
Изградња	164.300,00	163.862,57	99,73
Реконструкција и адаптација	267.700,00	215.848,22	80,63
Информациони системи	776.250,00	157.680,69	20,31
Поштанска опрема	711.700,00	340.228,17	47,80
Намјештај и остала опрема	58.495,00	60.122,86	102,78
Транспортна средства	532.200,00	475.114,54	89,27
УКУПНО	2.510.645,00	1.412.857,05	56,27

На основу свега наведеног сачињен је 771 Пријемни лист, путем којих је извршено укњижавање и повећање имовине Предузећа. У посматраној години из сегмента изградње и других капиталних улагања реализоване су све Ребалансом Програма планиране инвестиције: Докуп земљишта за Пошту Шамац, легализација пословно-стамбеног објекта Соколац, укњижба пословног простора у објекту ПЦ Фоча, вентилација предтрезорског простора у објекту ПСЦ Бањалука, реконструкција климатизације сервер сале у објекту Дирекције Предузећа, адаптације шалтер сала Пошта Градишка, Старчевица и Обилићево (радови у Обилићеву су изведени у сопственој режији), санација кровова на објектима Пошта Омарска и Требиње, реконструкције котловница у објектима Пошта Нови Град, Теслић и Бијељина, те реконструкција гријања у објекту Поште Шековићи. У 2013. години пратили смо реализацију 56 Уговора који се односе на План набавки материјала и роба, резервних дијелова, ситног инвентара, амбалаже, аутогума, заштитних средстава и др, као и План набавки услуга за одржавање средстава Предузећа и План маркетинга, што у односу на 2012. годину представља повећање за 30,23 %. По пријемницама материјала у 2013. години, у Централном магацину, је запримљено робе у вриједности од 1.270.244,47 КМ, што у односу на 2012. годину представља повећање од 35,03 %. Поред наведеног, задужени смо и за текуће одржавање објеката, клима уређаја и возила Предузећа. У 2013. години извршено је око 350 битнијих интервенција на текућем одржавању објеката а најзначајније су: адаптација канцеларија Управе Предузећа, санација крова на гаражама код главног улаза у Управу Предузећа, адаптација шалтер сале у Пошти Шамац, изградња рампе за лица са посебним потребама на главном улазу у објектат Поште 78102 Бањалука, адаптација шалтер сале за телефонске говорнице у Пошти 78101

Бањалука за потребе Хало центра и дијела Хибридне поште (документ центра), замјена кровног покривача и надстрешнице на службеном улазу Поште Србац, реконструкција крова објекта Поште Мркоњић Град, адаптација дијела простора ауторадионе за смјештај Депоа, адаптација простора бившег ресторана РЈ Добој са изградњом прихватне рампе, набавка и уградња врата на главном улазу и вјетробрану објекта Поште Модрича. За текуће одржавање објеката, у 2013. години, за набавку материјала је утрошено укупно 68.200,00 КМ. Напомињемо да је процијењена вриједност радова извршених у сопственој режији сса.420.000,00 КМ. За одржавање 105 возила предузећа, која су у 2013. години укупно прешла 2.532.446 км, издвојено је укупно 101.160,74 КМ, док је набавку горива је утрошено укупно 477.566,74 КМ, што представља смањење у односу на 2012. годину за 4,13 %. Морамо напоменути да је за цца исту пређену километражу цца истог броја возила, трошак одржавања возила смањен у 2013. години у односу на 2006. годину за 54 % (трошак одржавања 2006. године је износио 219.861,45 КМ са ПДВ, а 2013. године 101.160,20 КМ).

	2012	2013	НАПОМЕНА
Трошак одржавања (КМ) без ПДВ	78,649.32	86,462.20	Повећање за 9,93%
Укупна пређена километража (km)	2,666,747.00	2,532,446.00	Смањење за 5,04%
Укупно утрошено гориво (lit)	207,196.17	201,713.45	Смањење за 2,65%
Просјечна цијена горива(КМ) без ПДВ	2.05	2.01	Смањење за 1,95%
Укупан трошак горива (КМ) без ПДВ	425,771.96	408,176.70	Смањење за 4,13%
Укупан трошак (одржавање + гориво) (КМ) без ПДВ	504,421.28	494,638.90	Смањење за 1,94%
Просјечна потрошња горива lit/100 km	7,78	7,96	Повећање за 2,31%

Узимајући у обзир да за властите потребе користимо око 52 % укупне површине пословних простора којим располажемо (око 33.000 м²), да површина под закупом износи око 24,40 %, док је остатак слободан, интензивирали смо активности на рационализацији пословног простора који користимо, те изналажењу потенцијалних купаца. Као најзначајнији Уговор о закупу закључен у 2013. години наводимо Уговор који је закључен за закуп пословног простора у Требињу, на период од 5 година. Међутим и поред наведеног, због отказа Уговора о закупу највећег Закупца-Телекома Српске за одређене пословне просторе, приход од закупнине је у 2013. години нижи за 5,38 % у односу на 2012. годину. У наставку су приказани приходи и трошак закупнине, у периоду од 2005-2013. Године.

Увиђајући могућности за смањењем трошкова гријања извршена је рационализација простора и промјена начина загријавања у Поштама Љубија, Челинац, Шековићи, Нова Варош, Старчевица и Обилићево. ■

GPS за поштоноше

Предности које Предузеће остварује примјеном GPS уређаја су смањење трошкова у технолошкој фази уручења пошиљака, већа продуктивност рада поштоноше, већа контрола радних процеса. За кориснике поштанских услуга - бољи квалитет услуга

Додатна могућност апликације SatWEB је и цртање доставних реона да би се графички на мапи могло могао упоредити пут који прелази поштоноша у односу на додијељени реон (истовременим исцртавањем путање кретања и додијељеног реона). Цртање доставних реона је велики посао, између осталог и због великог броја доставних реона, као и непостојања базе података реона са графичким приказом задовољавајућег

Пријерио
Јасенко Крејић

Завршена је тестна фаза система за лично праћење који ће се користити за праћење поштоноша и систем је пуштен у рад. Систем је развијен у сарадњи са фирмом Transwork, специјализованом за ову врсту послова. Основна намјена је праћење поштоноша у реалном времену као и генерисање извјештаја за претходни период.

Поштоноше у систему су опремљене уређајем за лично праћење, величине мобилног телефона, који у одређеним временским интервалима аутоматски шаље своју локацију (у облику X,Y координата географске ширине и дужине, на примјер 44.466936, 17.698555) на централни сервер. Та локација се одређује преко GPS система за одређивање позиције. GPS (eng. Global Positioning System) је јавно доступан систем уз помоћ којег се на основу сателита који се налазе у орбити, одређују географске координате уређаја.

GPS модули се налазе у свим модернијим мобилним телефонима и служе између осталог за навигацију и приказивање

позиције на мапи. На основу података из уређаја за лично праћење који се смјештају у базу централног сервера могуће је помоћу апликације SatWEB, којој се приступа преко web browser-a, извршити преглед многих параметара, не само у реалном времену, већ и за претходни период. Тако је могуће за одређени период и одређеног поштоношу или више њих (на примјер, 3. мај 2014. од 08:00 до 12:00) видјети податке попут укупне пређене километраже, детаљан приказ кретања на мапи, вријеме проведено у кретању или стајању, као и колико времена је поштоноша провео у реону који му припада. Ти подаци се приказују у табеларном облику, уз могућност графичког приказивања ради лакше оријентације.

SatWEB софтвер за праћења је врло флексибилан у смислу додијељивања права корисницима за преглед праћених лица: један корисник може да прати групу у којој се налази произвољан број поштоноша, а један поштоноша може да се налази у више група. Аутентификација је проведена на начин да сваки корисник који прати групу возила има свој властити кориснички налог, са јединственим корисничким именом и лозинком.

квалитета, што ће бити омогућено када се заврши цртање реона на овај начин.

С обзиром да већина система за GPS праћење, па и овај, користи Google Maps који је бесплатан али и ограничен у смислу да нису све улице и објекти учртани у мапу, нити вјерно осликавају ситуацију на терену, постоји непрецизност у смислу погрешног одређивања улице на основу добијених географских координата од стране уређаја за GPS праћење.

Та непрецизност ће у будућности бити елиминисана уношењем великог броја тачака од интереса (eng. Point of Interest, POI) који ће служити као референца за боље одређивање улице на основу географских координата. За ту сврху развијен је софтвер под називом SatDROID који је инсталиран на одређеном броју Андроид таблет уређаја додијељеним референтима у радним јединицама који ће на терену лоцирати објекте од интереса и помоћу поменутог софтвера пунити базу података POIa.

У будућности ће се та база POIa, поред првобитне намјене, моћи користити као основа за развој различитих апликација којима су потребне географске координате објеката од интереса.

Брзина преноса условљена високим цијенама

Пријремио
Дарко Тутњевић

Одмах по поновном успостављању директне авио линије између Бања Луке

и Београда у октобру 2013. године било је планирано је да се почне са авионским превозом пошиљака. Међутим, са Аеродромом Бања Лука није било једноставно успоставити сарадњу и чини се да су тек недавне поплаве убрзале ове активности. Након договора са Аеродромом Бања Лука, Поште Српске су од 21.05.2014. године почеле да користе авионски превоз пошиљака на линији Бања Лука – Београд. У почетку су, због поплава и непоузданости друмског транспорта у том периоду, сви закључци ка Београду отпремани авионом. Међутим, веома високе цијене услуга Аеродрома Бања Лука навеле су нас да највећи дио пошиљака вратимо

на друмски транспорт. Авионски превоз значајно скраћује рокове преноса, тако да нпр. пошиљка Брзе поште примљена у Бања Луци до 12 часова, може бити уручена сљедећи радни дан у преко 500 пошта у Србији. С друге стране, цијене услуга аеродрома Бања Лука су и по неколико пута више од аеродрома у окружењу, а осим тога Аеродром Бања Лука жели да нам наплаћује и руковање пошиљкама у увозу, што је за нас потпуно неприхватљиво.

У току су преговори око смањења и другачијег начина утврђивања цијена услуга аеродрома, тако да се надамо да нећемо бити принуђени да прекинемо сарадњу са Аеродромом Бања Лука.

„Биз експрес“ – партнер за успех!

Рок за уручење пошиљака Биз експреса је до 15 часова наредног дана. Биз експрес нуди пренос робе између правних лица (door to door) на одређеним релацијама у Републици Српској

Пријремил
Нина Куваља

Биз експрес је комерцијална поштанска услуга која пословним корисницима обезбјеђује подршку у логистичким процесима.

Пошиљке преузимамо на адреси, путем

Хало центра на број 1371, електронском поштом или путем web апликације за пријем пошиљака.

Биз експрес пошиљком правна лица могу слати све што није писано саопштење, документ и она роба за коју важе законске забране. Информације о времену до кад се може предати пошиљка могу се сазнати путем Хало центра на број 1371.

Пошиљке Биз експреса корисници могу слати као појединачне пошиљке, збирне – чија максимална маса не смеје прећи 500 kg, или као палету.

Поштарина за пренос пошиљака може бити наплаћена од пошиљаоца, примаоца или трећег лица. Више информација о новој услузи Пошта Српске можете пронаћи на сајту Пошта Српске www.postesrpske.com

Јубилеј за понос свих поштарара

Према подацима Генералне дирекције ПТТ Републике Турске, 1864. године почело је са радом девет поштанских станица у БиХ: Вишеград, Тузла, Зворник, Бијељина, Брчко, Градишка, Босански Брод, Сарајево и Мостар...

Татарске поштоноше из средине XIX вијека

Припремио
Горан Бараћ

Ове године навршава се тачно 150 година од увођења организованог поштанског саобраћаја на територији Босне и Херцеговине, па самим тим и Републике Српске. Иако је пренос поштиљака на тлу ове бивше покрајине Отоманског Царства постојао и прије 1864. године, његове основне карактеристике биле су нередовност, непоузданост и забрана преноса приватних писама.

Та првобитна, изузетно примитивна, организација поштанског саобраћаја у овом дијелу Балканског полуострва заживјела је још почетком XIX вијека, а „поштари“ су били гласници, курири,

татари и трговци-кириџије. У почетку, нису постојале ни уређене поште, ни поштанске линије с одређеним правцем и временом одласка и доласка поштиљака. Један од малобројних истраживача историје поште на подручју БиХ, Хамдија Крешевљаковић, наводи да су „и прије 1840. године долазили у Сарајево од згоде до згоде татари из Цариграда и Травника, доносећи разне одредбе од цара и везира. Татари су одлазили према потреби. Није било ни одређеног мјеста за прикупљање и издавање поштиљака“.

Пошто је турској управи било у интересу да осигура колико-толико редовну поштанску везу између Цариграда и БиХ, као и других мјеста, у којима су била сједишта покрајинских влада, на главним друмовима (на растојању које је одговарало дану хода), подизане су мензилхане, посебне

135 година поште у РС - блок 1999. година

поштанске станице, у којима су татари мијењали поштанске коње (мензиле) и, накратко, одмарали се и јели. Мензилхане у БиХ налазиле су се на главним путевима, односно у Сарајеву, Мостару, Травнику и Босанском Броду.

Највећи истраживач поштанске историје на простору БиХ и аутор капиталних дјела о развоју поштанског саобраћаја од времена отоманске управе закључно са Краљевином Југославијом - Милан Љиљак - у својој књизи "Пошта, телеграф и телефон у Босни и Херцеговини - I дио" (издавач: Предузеће ПТТ саобраћаја Сарајево, 1975) наводи да су прве поштанске и телеграфске станице на територији данашњих Републике Српске и Федерације БиХ (у модерном смислу) основане за вријеме владавине Топал Осман-паше, односно у првој половини седме деценије XIX вијека.

Према подацима Генералне дирекције ПТТ Републике Турске, 1864. године почело је са радом девет поштанских станица у БиХ: Вишеград, Тузла, Зворник, Бијељина, Брчко, Градишка, Босански Брод, Сарајево и Мостар. Из претходног списка је очигледно да је отоманска управа најприје отворила поште на граници вилајета, да би тек потом организовала рад поштанских станица у унутрашњости БиХ.

Иако је историјска грађа из поменутог периода веома оскудна, а подаци често контрадикторни, данас можемо са великом сигурношћу са тврдимо да су до краја отоманске владавине (1878. године), на територији данашње Републике Српске - осим поменутих - отворене још и поште:

Кућа у којој је била пошта у Бијељини 1864. године

Бања Лука (1867), Рогатица (1876), Чајниче (1876), Требиње, Дервента, Сребреница, Приједор, Гацко, Билећа, Љубиње, Невесиње, Фоча и Власеница (све, нажалост, без тачне године када су почеле са радом), а на територији данашње Федерације БиХ поште: Бихаћ (1867), Травник, Коњиц, Ливно, Љубушки и Почитељ (све са, још увијек непознатом, годином отварања).

Поштанска такса наплаћивала се према тежини писма и удаљености између полазног и одредишног мјеста. За обична писма тежине три драма (око 9,6 грама), за сваки сат пређене раздаљине наплаћивала се по једна пара, а за тежа писма плаћало се по пола паре за сваки прекомјерни драм. Поштански службеник је био дужан да на сваком писму мастилом означи његову тежину и висину наплаћене поштарине и да на то мјесто стави жиг поште.

Увођење поштанских марака представљало је значајан догађај у развоју поштанског саобраћаја у БиХ. На подручју ове покрајине Отоманског Царства прве марке су почеле да се лијепо на писма у касно прољеће 1863. године, и то у тадашњим мензилханама у Сарајеву, Мостару, Травнику и Босанском Броду. Већ од 1864. марке су почеле да се користе за франкирање писама у свим (те године) отвореним модерним поштама. Према прописима, наведеним у „Поштанској уредби“ из 1868. године, такса за писма наплаћивала се према удаљености мјеста из којег се писмо шаље до мјеста у које се шаље. Тако је, на примјер, за писма према

удаљености до 100 сати наплаћивана такса од 1 гроша и 20 пара, а од 101 до 200 сати - три гроша.

Марке су жигосане или жиговима типа „батал“ (са тачкицама и називом поште у средини жига - ове жигове имали су само Сарајево и Мостар) или је преко њих поштански службеник руком уписивао (арапским писмом) „поништено“. У јануару 1865. године све поште су добиле посебне

Турски жигови: Бијељина, Босански Брод и Вишеград

жигове, којима су жигосале марке на писмима. Постојало је неколико типова ових жигова:

- двокружни с називом мјеста БОСНА (Сарајево) и Мостар и са годином 81 (1281 = 1865)
- двокружни с називом мјеста (Бијељина и Вишеград)
- двокружни овални с називом мјеста (Босански Брод)
- троструки овални с називом мјеста (Травник, Бања Лука и Бихаћ)

- двоструки правоугаони с називом мјеста (Тузла, Брчко и Ливно).

У „Поштанском правилнику“ из 1871. године прецизно је прописано које све елементе треба да садржи адреса поштанске пошиљке. У члану 11. овог Правилника наведено је да на обичним писмима „... треба читким рукописом написати мјесто у коме се налази онај коме се писмо упућује, његово име и занимање и по могућности улицу и број куће“. Карактеристично је то да је отоманска управа дозвољавала да се адреса на писмима напише на страном језику, уз обавезу да сви њени елементи буду написани и арапским писмом.

У другој половини XIX вијека политички и привредни живот у БиХ постајао је све динамичнији и сложенији. Примитивна саобраћајна средства нису омогућавала да се убрза транспорт поштанских пошиљака. Спора и несигурна пошта није била ефикасна и зато се османлијска власт све више оријентисала на развијање и ширење телеграфског саобраћаја, па је пошта све до краја владавине Османлија остала изузетно примитивна институција. О томе је један савременик написао: „Савремена пошта, заправо, налази се само у Сарајеву, Травнику и Мостару. Тамо се писма и пакети приватних лица на њихово тражење и преузимају. Свако

веће мјесто има отпремну пошту, као и станицу гдје се мијењају поштански коњи, а у исто вријеме су ове станице нека врста преноћишта за пратиоце поштанских коња...“. Аустроугарска окупација БиХ у љето 1878. године врло брзо је успоставила организацију поштанског саобраћаја на територији данашњих Републике Српске и Федерације БиХ на потпуно новим основама.

Развој поште у вријеме Османлија није још увијек до краја истражен, па је свако ново откриће злата вриједно.

„Велики рат“ остао без пригодне марке

Припремила
Жељка Кољанчић

Војсковође Радомир Путник, Петар Бојовић, Степа Степановић, Живојин Мишић, најодликванија жена Милунка Савић, те најмлађи учесник Момчило Гаврић, били су мотив на поштанској марки којом су Поште Српске планирале обиљежити стотину година од Првог свјетског рата. Међутим, чланови Савјета Агенције за поштански саобраћај, нису постигли консензус, и ова марка није пуштена у продају. Сматрали смо да је стотину година од Првог свјетског рата значајан јубилеј, који би требало да буде обиљежен пригодним издањем. Осим ове марке, чланови Савјета нису дали сагласност ни за пригодан издање „Андрићград“. Агенција за поштански саобраћај БиХ, крајем прошле године, дала је сагласност на Програм издавања поштанских марака Пошта Српске за 2014. годину. Међутим, када су Поште Српске послале захтјев на сагласност за ова издања, у одговору је наведено да чланови Савјета Агенције нису постигли консензус, те да не могу дати сагласност на штампање издања. Нису прецизирани разлози због којих су спорна идејна рјешења пригодних марака. Битно је нагласити да је дизајн поштанских марака израђен у складу са Свјетском поштанском конвенцијом која третира ову тематику и у потпуности је у сагласности са законским прописима из области поштанског саобраћаја. Будући да смо испоштовали сву процедуру, није нам јасно због чега ова пригодна издања нису одобрена.

Реаговало и Филателистичко друштво Бањалука

„Сви чланови Филателистичког друштва Бања Лука са огромним нестрпљењем су очекивали издавање табачића „100 година од Првог свјетског рата“ и пригодне поштанске марке „Андрићград“, тако да их је одлука Савјета Агенције за поштански саобраћај БиХ шокирала. Чланови Савјета се - очигледно - понашају као мали богови и тумаче неоспорне историјске чињенице онако како то њима одговара, а све то уз огромну дозу политике. Нешто слично није забиљежено у модерном свијету, тако да је овај потез чланова Савјета заиста без прецедана. Овакво понашање филателисти су назвали својеврсним геноцидом над историјом. Зато ће филателисти из Републике Српске и Федерације БиХ убрзо кренути са потписивањем петиције за смјену чланова Савјета Агенције, којима није први пут да се овако бахато понашају и који својим неразумним потезима уништавају филателију оба бх. ентитета. Несхватљиво је да се три члана Савјета понашају тако како се понашају, без икаквих посљедица. Због тога ћемо потписану петицију упутити Савјету министара БиХ, који ће, искрено се надамо, реаговати на адекватан начин...“

РЈЕШЕЊА О ПУШТАЊУ У ПРОДАЈУ ПРИГОДНИХ ПОШТАНСКИХ МАРАКА

- Рјешење број 1.- 182-3/14 - „Знамените личности“ од 27.01.2014. године
- Рјешење број 1.- 359-6/14 - „Лептири“ од 14.02.2014. године
- Рјешење број 1.-1120-3/14 - „ЕВРОПА ЦЕПТ – национални музички инструменти“ од 14.04.2014. године
- Рјешење број 1.- 1320/14 - „Културно наслеђе – змијањски вез“ од 14.04.2014. године
- Рјешење број 1.- 778-5/14 - „55 година Народне библиотеке Сребреница“ од 23.05.2014. године
- Рјешење број 1.- 360-5/14 - „40 година постојања

Спортске дворане Борик“ од 10.03.2014. године

- Рјешење број 1.- 604-3/14 - „Европска заштита природе“ од 10.03.2014. године
- Рјешење број 1.- 1344-3/14 - „Спорт“ од 05.05.2014. године
- Рјешење број 1.- 1075-6/14 - „80 година Ветеринарског института „Др Васо Бутозан“ од 05.05.2014. године

РЈЕШЕЊА О ИЗРАДИ И УПОТРЕБИ ПРИГОДНИХ ПОШТАНСКИХ ЖИГОВА

- Рјешење број 1.-182-4/14 - „Галилео Галигеј и Вилијам Шекспир“ од 27.01.2014. године
- Рјешење број 1.-1120-4/14 - „Европа- национални

музички инструменти“ од 14.04.2014. године

- Рјешење број 1.-1320-1/14 - „Културно наслеђе – змијањски вез“ од 14.04.2014. године
- Рјешење број 1.-778-6/14 - „55 година Народне библиотеке Сребреница“ од 23.05.2014. године
- Рјешење број 1.- 360-6/14 - „40 година постојања Спортске дворане Борик“ од 10.03.2014. године
- Рјешење број 1.- 604-4/14 - „Европска заштита природе“ од 10.03.2014. године
- Рјешење број 1.- 1344-4/14 - „Спорт“ од 05.05.2014. године
- Рјешење број 1.- 1075-7/14 - „80 година Ветеринарског института „Др Васо Бутозан“ од 05.05.2014. године

Осам деценија Ветеринарског института

Поште Српске пустиле су у продају пригодну ванредно издање поштанске марке „80 година Ветеринарског института Др Васо Бутозан“. Свечана промоција марке одржана је у оквиру Деветнаестог годишњег савјетовања доктора ветеринарске медицине Републике Српске у Теслићу. Овом приликом, директор Пошта Српске Јасминка Кривокућа уручила је поклон блок пригодног издања директору Института професору др Драги Недићу.

Поште Српске редовно прате и подржавају све значајне јубилеје, те културне и друштвене догађаје. Издања поштанских марака представљају трајну вриједност, а осам деценија успјешног рада и постојања Ветеринарског института, због свог значаја, свакако је заслужило да се нађе на поштанској марки.

Мотив поштанске марке су детаљи из лабораторије. Штампана је у тиражу од 15.000 комада, номиналне вриједности 0,90 КМ. Дизајн марке урадили су Небојша Ђумић и Божидар Дошеновић из Пошта Српске, уз стручну сарадњу професора др Драге Н. Недића, директора Института. ■

„100 година Теслине турбине“ најљепша поштанска марка у 2013. години

Пригодна поштанска марка „100 година Теслине турбине“, је на овогодишњем избору најљепше поштанске марке Републике Српске, са укупно 29 гласова, однијела побједу као најљепша поштанска марка РС у 2013. години. У овогодишњој наградној анкети, на адресу Поште Српске, стигло је укупно 195 гласова, од којих 130 путем дописница и писама, те 65 гласова путем Интернета. Поште Српске, традиционално, сваке године, учесницима ове наградне анкете додјељују симболичне

награде. Прва награда, комплет издања поштанских марака Републике Српске (2007-2013), додијељена је Немањи Маљурићу из Челинца. Осим ове, на адресе још дванаест учесника наградне акције, достављени су комплети поштанских марака РС издатих у 2013., 2012., 2011. и 2010. години. Пригодна поштанска марка „100 година Теслине турбине“ пуштена је у продају 29. новембра 2013. године, у тиражу од 15.000 комада, номиналне вриједности 0.90 КМ. Аутори марке су дизајнери Пошта Српске, Небојша Ђумић и Божидар Дошеновић. С обзиром на то да Поште Српске, редовно прате и подржавају културне и спортске манифестације, годишњице рођења познатих личности, важне историјске догађаје, те издајући пригодне и редовне поштанске марке, теже да дају свој допринос у обиљежавању тих догађаја. Путем поштанске марке људе широм свијета упознајемо са културним, спортским и историјским дешавањима код нас, и она заправо представља најбољи вид промоције наше земље у свијету. ■

Спортска дворана „Борик“ на поштанској марки

Поште Српске издале су пригодну поштанску марку „40 година постојања Спортске дворане Борик“. На свечаности уприличеној поводом обиљежавања четри деценије успјешног рада и постојања, промовисано је и пригодно издање поштанске марке. Овом приликом, Јасминка Кривокућа, директор Пошта Српске, уручила је поклон блокове поштанске марке директору Јавне установе СД „Борик“ Манојли Зрнићу. Свих ових година, спортска дворана Борик, прије свега, била је и остала дом многих спортиста, те домаћин великих догађаја, и управо због свог значаја заслужила је да буде мотив на поштанској марки. Издања поштанских марака представљају трајну вриједност, па су попут спорта, најбољи амбасадори своје земље. Мотив поштанске марке је дворана „Борик“, штампана је у тиражу од 15.000 комада, номиналне вриједности 0,90 КМ. Аутори издања су Небојша Ђумић и Божидар Дошеновић, дизајнери Пошта Српске. ■

Златна медаља за Наташу Милошевић

Наташа Милошевић из Мостара, побједница је овогдишњег Међународног такмичења у писању писама за младе. Златна медаља Наташи ће бити уручена приликом обиљежавања Свјетског дана поште у организацији Свјетског поштанског савеза, у Берну.

Највеће писмо

Припремила
Нина Кувала

Освајању златне медаље на Међународном такмичењу, претходило је такмичење у писању писама за младе у Босни и Херцеговини на тему „Напиши писмо и опиши како музика утиче на наше животе“. Наташа Милошевић из ОШ „Петар Бакула“ из Мостара, написала је најљепше писмо за 2014. годину, у којем је писала о томе како музика утиче на живот. Домаћи избор показао се као најбољи, што је потврдила и освојена златна медаља на свјетском такмичењу. Осим На-

ташиног писма, на такмичењу у БиХ било је десетине одличних радова и жирију је заиста било тешко изгласати најбољи рад.

Друго мјесто освојио је Омар Крупић из ОШ "5. октобар" из Санског Моста, а треће Андреј Козић ОШ "Вук Караџић" из Бањалуке. Осим наведених, жири је усагласио и изабрао још седам најбољих писама. Најљепши рад БиХ биће награђен са 500,00 КМ, други са 300,00 КМ, а трећепласирани рад биће награђен са 200,00 КМ. Ученици сва три рада добиће таблет, као и албуме са поштанским маркама сва три поштанска оператера, а њихови наставници, поред утјешних награда, добиће и по 100,00 КМ. Ауто-

Плакат

ри осталих радова добиће MP5 player, а све награде биће уручене у септембру, на свечаној манифестацији проглашења побједника у организацији Хрватских пошта Мостар, у Мостару.

Специјална признања (MP5 player):

- Сузана Кучук, ОШ "Бранко Радичевић", Бања Лука
- Ања Вукадиновић, ученик ОШ "Витез", Витез
- Елдина Хрвановић, ученик ОШ "Лукавац Мјесто", Лукавац
- Ерна Хукара, ученик ОШ "Друга основна школа", Илиџа
- Миа Билетић, ученик ОШ "Громиљак", Кисељак
- Јелена Башић, ученик ОШ "Свети Сава", Котор Варош
- Борис Велашевић, ученик ОШ "Осман Накаш", Сарајево

Сви награђени на свечаности у септембру, уз промотивни материјал, добиће и албуме са поштанским маркама сва три поштанска оператера. За најоригиналнији, изабран је рад ученика ОШ „Георги Стојков Раковски“ из Бања Луке, којег ће Агенција за поштански саобраћај наградити поклон пакетом. Укупан број пристиглих писама ове године је 1082, од тога 485 писама пристигло је на адресу БХ Поште Сарајево, 217 писама у ХП Мостар и 380 писама у Бању Луку, на адресу Пошта Српске.

Драго Прољеће,

Иако су моје жице закржљале и раштимане, слух ме још служи, само ме глас издао, а како и не би када непомично већ годинама лежим у овој напуштеној и прашњавој колиби покрај ријеке. Већ сам изгубила наду да ће ме нетко пронаћи, обрисати праšину с мене и опет ме вратити у оркестар Прољетних вјесника, за којим су увијек трчала дјеца из мог села.

Знам да си ту негдје у близини јер ме ујутро пробуди цвркулт птица и жубор немирне ријеке, те ми тако остаје трачак наде, попут сунчевих зрака које се пробијају кроз пукотину колибе, да ћу изаћи на свјетлост дана и засвирати прву прољетну мелодију. Често сањам кишу и она ме увијек подсјети на младост када сам путовала по фестивалима. Украшавали су ме свјеже убраним мимозама, а мога виолинисту награђивали ситнишем и бројним похвалама. Сјећам се једне болесне дјевојчице, која је данима беспомоћно лежала на постељи и говорила оцу да би јој једино милозвучна мелодија виолине вратила вјеру и наду у оздрављење. Несретни отац је прешао стотине километара да пронађе најбољег виолинисту, како би помогао својој кћери. То је био један од најдирљивијих сусрета с људима, и то не обичним, него најискренијим бићем - маленом дјевојчицом која је у својим свијетлим очима боје морских дубина задржавала сузе радоснице. Не могу заборавити ни веселе тренутке мога живота, многобројне серенаде одсвиране под прозорима заљубљених младих дјевојака, сватова чија весела су употпуњавали моји звукови... Чула сам од случајних пролазника да је стигла нека нова врста гласбе и да је освојила свијет. Све мање се посјећују концертне дворане, све се мање плеше, игранке више не постоје, а улични свирачи готово су ишчезли.

У задњи час, када сам већ изгубила посљедњу наду, појавио се један стари рибар који је у овој колиби тражио изгубљени прибор за риболов. Умјесто

њега пронашао је мене и као прави зналац пажљиво ме извукао испод затрпаних ствари, пухнуо праšину с мог старог тијела, нашао у близини бачено гудало, те превукао њиме по опуштеним жицама. Када је чуо само тупи јецај, рекао је: "Ево још једне моје вршњакиње!" Потом се насмијешо попут сналажљивог трговца и додао: "Можда ће нечему и послужити!" У тренутку сам се уплашила да ћу завршити као неки антиквитет или као потпала за ватру, међутим старац ме пажљиво замотао у тканину и однио у своју радионицу. "Имала сам срећу", помислих. Весели рибар не само да је рибарио већ је имао и скромну радионицу за прављење чамаца. Тамо ми је затегнуо и наштимао жице, поправио и лакирао гудало. На крају је провјерио звук и на моје велико задовољство одсвирао једну од мојих омиљених композиција. У том тренутку његово наборано лице је постало љепше, прозрачније и некако сјетно. Као да су се у њему пробудиле младалачке емоције. Напокон ме је запакирао у кутију коју је сам направио. "Бит ће пресретан кад ју види!", гласно је размишљао рибар и упутио се у село. Када је дошао пред трошну сеоску кућу, испред врата га је чекао босоноги дјечак плаве косе. Очито му је то био унук, слутећи по снажном загрљају и веселом повику: „Дједе, стигао си!" Дјечак је имао само дједа који се борио за њих обојицу, несебичном љубављу и риболовом који их је хранио. Дјед је знао за његову велику љубав - гласбу и снове да научи свирати. Дјечак је често маштао о предивној виолини, сјајној попут дијаманта на топлим зракама прољетног сунца. Обично је од зелених и глатких травки правио усне хармонике, а остале инструменте од дрвећа из околних шума свога завичаја. Он никада није имао прави правцати инструмент, све до тог дана, када је његов стари дјед, у жељи да развесели свог унучића, из кутије извадио виолину. Био је тако сретан када је угледао тај чудновати инструмент да га је одмах узео у своје њежне ручице и почео свирати чаробну мелодију коју досад нитко није чуо. Сеоски учитељ је сазнао за његов талент и помогао му пославши га на приватне сате виолине у град. Његов труд је уродио плодом на првом натјецању које му је донијело вриједну награду и прославило га међу многим гласбеницима. Али слава га није направила оholим и незахвалним. У знак захвалности у свом селу је изградио нову школу која по њему данас носи његово име. Дједа је учинио сретним нижући успјех за успјехом, Тако да

је старац своје посљедње године провео пратећи свог унука.

Тако сам ја, драго Прољеће, промијенивши живот једнога дјечака, наставила путовати, веселити људе и њихова срца испуњавати љубављу. Моја улога би била занемарива да из мојих жица нису излазиле најпознатије свјетске мелодије које се слушају и данас. Имена особа које су ме вратиле у живот нису важна, јер је само важно да сви који воле гласбу и старе вриједности, стварају нове мелодије које и њему и пажљивом слушатељу доносе мир у души, вјеру у поновно рађање и вјечни живот.

Заувијек твоја пријатељица,
Виолина!

Е-трговина – велики потенцијал за поштанске системе

На XIV међународној конференцији о електронској трговини и електронском пословању говорило се о трендовима у области е-пословања и могућностима да се приказана рјешења и искуства примјене и омогуће унапређење пословања

Пријредио
Владимир Коњевић

„Е-трговина 2014“ - XIV Међународна конференција о електронској трговини и електронском пословању, одржана је на Палићу од 15. до 17. априла 2014. године. Ова конференција представља највећи скуп о е-пословању у Србији, посвећен праћењу настанака и развоја домаћег и регионалног (Словенија, Хрватска, Црна Гора, БИХ, Македонија ...) е-commerce и e-business тржишта, и покрива све области електронског пословања. Циљ конференције, било је упознавање привредника са трендовима у области е-пословања и могућностима да се приказана рјешења и искуства примјене и омогуће унапређење пословања. Овом приликом представљени су конкретни примјери успјешне примјене Интернета у пословању и трговини, и самим тим потврђена је теза да је на овим просторима све исплативије пословање путем Интернета.

С обзиром на све већи значај логистике и добро организоване доставе робе у раду е-трговца, у сарадњи са Републичком

агенцијом са поштанске услуге Србије (РАПУС), реализован је посебан сегмент програма “Поштанске услуге и е-трговина” с циљем да се на годишњем нивоу успостави редован дијалог представника овог сектора са Е-трговцима. Своје виђење о наведеној тематици изнијели су представници пошта Србије, Хрватске и Словеније. По свјетским истраживањима о кретању е-трговине, планирани годишњи раст износи 10-15 %, а до 2020. године е-трговина ће чинити 70 % од укупне свјетске трговине. Како се наводи, раст интернет трговине ће бити бржи од апсорпцијске моћи најзначајнијих компанија у домену доставе и управо у том сегменту лежи велики потенцијал за поште. С великом назнаком да корисници бирају најјефтинију и најсигурнију доставу. Глобално, тренд на тржишту пословних услуга је тај да се од 2010. године број пакета стално повећава док број писмоносних пошиљака опада.

Тренутна статистика покривености доставе е-трговине: 40% DHL; 29 % UPS; 20 % TNT; 11 % остали.

Представљена су различита информатичка рјешења за унапређење пословања у пошти, а акценат је стављен на ауто-

матизацију процеса како би се спријечиле грешке а достава учинила сигурнијом и бржом. Потпуно аутоматизован систем омогућава боље креирање извјештаја, што је посебно значајно за менаџмент приликом доношења пословних одлука.

Тренутне активности Регулаторне агенције за поштанске услуге Србије, везане су за формирање и увођење националног адресног система, који представља стандардизован и форматизован начин вођења адресе како би све базе података биле усаглашене и једнообразне. Идеја је да се направи регистар који ће бити ажуран и обезбјеђиваће лакшу размјену података између субјеката и институција.

WEB SHOP

На основу информација са конференције, потребно је темељно планирати рад web shora. Када је ријеч о Поштама Српске, за добар почетак имамо запослене, доставу, име од повјерења, а потом, нам је неопходна рачунарска опрема, web shop апликација са системом интернет наплате, што би уз добру организацију и координацију свих Области Предузећа допринијело успостављању ове услуге. Свакако да бисмо требали искористити могућност да учимо из добрих примјера из окружења и да елиминисемо почетничке грешке.

На основу приказаних резултата истраживања агенције Gemius о интернет корисницима у Србији, Поште Српске могу профилирати циљне групе за постављање web shora:

- Структура корисника интернета по полу: 48,60% мушкарци, 51,40% жене
- Структура online купаца по старости: најчешће купују корисници у групи 20 - 40 година
- Структура online купаца по образовању: 16% основна школа, 58% средња школа, 26% више/високо образовање
- Генерално: 27% интернет корисника су редовни online купци (бар једном мјесечно!)

Конференција нам је дала увид у тренутно стање на тржишту и правце даљег развоја електронског пословања код поштанских оператера у окружењу. Наша развојна платформа мора бити надоградива и флексибилна како би била у складу са потребама тржишта и трендовима из окружења. Захтјеви тржишта се веома брзо мијењају, а конкуренције је све више и све је јача.

Вијести из Пост Јуропа

Превела
Марија Медаревић

ПОШТАНСКИ ОПЕРАТЕРИ ИМАЈУ ВАЖНУ УЛОГУ

У циљу стварања ефикасног доставног тржишта и даљег подржавања развоја е-трговине, идентификујући стратегијске опције у циљу побољшања прекограничне пакетске доставе, Европска комисија је покренула консултацију са групом „Зелени папир“ - „Интегрисано пакетско доставно тржиште у циљу раста е-трговине у Европској унији у новембру 2012. године. Посредством Одбора за послове Европске уније и његових радних група „Зелени папир“-а за е-трговину, ПостЕуроп је укључен у честим дијалозима са Комисијом и њеним члановима од самог почетка. Закључци са јавних консултација су објављени у октобру 2013. године и план завршетка јединственог тржишта за уручење пакета је објављен у децембру 2013. године.

ГРАЂЕЊЕ Е-CIP МРЕЖЕ

е-CIP је врло амбициозна иницијатива у којој поштански оператери блиско сарађују на развоју заједничке спецификације услуга за доставу пошиљака приликом е-трговине како би створили хармонизовану и глобалну мрежу доставе у циљу веће подршке развоја

е-трговине.

Е-CIP је покренут од стране IPC чланова и данас сви поштански оператери Европске уније су позвани да се придруже и да граде ову у потпуности повезану мрежу у којој се сви предмети купљени путем е-трговине, а требају се прекогранично доставити, имају опције попут: track and trace-а (праћења пошиљака), омогућавајући корисницима исте опције слања и уручења као и у унутрашњем саобраћају.

То је свакако координисан програм гдје је сваки поштански учесник у потпуности одговоран за своју ангажованост, равнање са централним програмом и управљањем својим специфичним развојем са посвећеношћу да се доставе договорени програмски циљеви до децембра 2014. године.

МАПА ПУТА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЈЕДИНСТВЕНОГ ТРЖИШТА ЗА УРУЧЕЊЕ ПАКЕТА

22. јануара 2014. године Радна група Пост Еуропа за е-трговину „Зелени папир“ којом председава Wolfgang Pickave одржала је састанак посвећен Мапи пута о уручењу пакета коју је Комисија донијела у децембру прошле године. Г. Werner Stengg који је задужен за услуге (Шеф одјела за електронске и поштанске услуге) је прихватио позив да се придружи састанку да би представио Мапу пута. Отво-

рена сесија питања и одговора омогућила је корисницима да боље схвате циљеве, појединачне активности и очекивања од стране поштанске индустрије. Комисија је била захвална на коментарима, примједбама и сугестијама које су добили током сесије.

У кратким цртама: 16. децембра 2013. године Комисија је објавила Мапу пута о уручењу пакета као додаток на Зелени папир о е-трговини и уручењу пакета. У основи, мапа пута има за циљ изградњу повјерења у доставну службу и подстицање интернет продаје. Наглашава три специфична циља:

1. Повећану транспарентност и информације за све учеснике у ланцу е-трговине;
2. Повећану интероперабилност, квалитет и приступачност доставе и
3. Побољшано руковање жалбама корисника, као и механизам за обештећење.

Мапа пута додјељује специфичне задатке свим учесницима у процесу, као што су доставни оператер, е-продавци, земље чланице, регулаторна тијела и самој Комисији. Тренутно у мапу пута нису укључене регулаторне или законодавне мјере. Комисија ће пратити развој током наредних 18 мјесеци а затим проучити резултате да би процјенили да ли су потребне неке додатне мјере. ■

Солидарност на дјелу

Радне колеге, на иницијативу Синдиката Предузећа, прикупиле су помоћ у износу од 63.166,37 КМ. Новчана средства прикупљена су на основу писмене сагласности сваког радника од мајске плате, а у висини једне дневнице

Припремила
Слободанка Курица

Главни одбор Синдиката Предузећа, због великог броја радника који су претрпјели материјалну штету услед поплава, 23. маја 2014. године, донио је Закључак да је у свим Синдикалним организацијама неопходно што хитније провести акцију прикупљања новчане помоћи. Новчана средства су прикупљена на основу писмене сагласности сваког појединачног радника од мајске плате у висини једне дневнице, што износи 4,5 % нето плате, а на име помоћи радницима Предузећа угроженим од поплава.

Акција је успешно проведена и већ 16.06.2014. године, уз ангажовање Предузећа, уплаћена су прикупљена средства у износу од 63.166,37 КМ на рачун Синдиката Предузећа.

Комисија именована од Главног одбора

Синдиката Предузећа је усвојила да укупно прикупљена новчана средства, буду подијељена у двије категорије износа и то:

I – категорија, су радници чији је властити стамбени простор уништен и станују у њему, а надокнада износи **795,00 КМ** по раднику

II - категорија, су радници који су подстанари гдје је дошло до уништења ствари за становање, али исти нису власници објекта, надокнада износи **500,00 КМ** по раднику.

Након детаљног увида Комисије у достављене табеле, са подацима радника који су претрпјели материјалну штету услед поплава, а сходно Закључку Главног одбора Синдиката, Комисија је установила да :

- 75 радника су I категорија (7 радника РЈ Бања Лука, 8 радника РЈ ПСЦ Бања Лука, 7 радника Дирекције Предузећа, 3 радника РЈ Приједор, 16 радника РЈ

Добој, 13 радника РЈ Брчко, 16 радника РЈ Бијељина и 5 радника РЈ Зворник)

- 7 радника је II – категорија (3 радника РЈ ПСЦ Бања Лука, 1 радник РЈ Приједор и 3 радника РЈ Добој).

Сходно наведеном укупан износ дозначен за раднике I категорије износи **59.625,00 КМ**, а за раднике II категорије **3.500,00 КМ**. Разлика од **41,37 КМ** ће се користити за провизију приликом банкарских ночних трансакција.

Комисија се једногласно усагласила да уколико два члана исте породице раде у пошти и живе у истом домаћунству, третирамо као једног члана за додјелу помоћи.

Захваљујемо се свим радницима који су се свесрдно и са пуним срцем одазвали овој акцији, помогли својим радним колегама и још једном показали да смо заједно јачи. Мало изненађује чињеница да је било и оних који тако не мисле и спремни су да затворе очи као да се то њима не може десити.

Соколац у Шамцу

Колика је воља и солидарност наших радника у оваквим ситуацијама, показују и акције заједничког чишћења објекта и просторија пошта које су у мајским поплавама претрпјеле значајна оштећења.

Најбоље су то осјетили радници Радних јединица Добој, Брчко и Бијељина. Свакодневно су екипе радника из пошта Бања Луке, Приједора, Добоја, Бијељине, Зворника и др., одлазиле на добровољно чишћење објекта, а често и у дане викенда.

Посебно изненађење радницима поште Шамац била је посјета наших радника са Сокоца. На приједлог Синдикалне организације Соколац, 16 радника ове РЈ учествовало је у чишћењу града Шамца и поште Шамац од последица поплава.

Ову акцију кроз храну и хигијенске производе подржала је Синдикална организација и Синдикат саобраћаја и веза РС, уз још једну потврду „заједно смо јачи“.

Помоћ радника БХ Пошта

Запослени у БХ Пошти Сарајево, прикупили су храну и хигијенске потрештине за своје колеге који су директно угрожени у поплавама у БиХ и за колеге из ХП Мостар и Пошта Српске.

Конвој помоћи “Пакет од срца”, који је кренуо испред Поште на Жељезничкој станици у Сарајеву, стигао је, између осталих, и у сједиште Радне јединице за поштански саобраћај Добој, гдје је запосленима у пошти у Добоју уручено 30 пакета ове хуманитарне помоћи.

Испраћај у пензију Невенке Нене Сарајлић

Било би лијепо када бисмо иза сваког имена радника који је отишао у заслужену пензију, написали причу, али нажалост, Пошта је велик колектив и не бисмо имали довољно простора за све драге колеге који су уткали дио себе у поштански систем. Међутим, понекад направимо изузетак. У овом броју "Поштоноше" дио простора посветили смо испраћају у пензију Невенке Нене Сарајлић, раднице у нашем

ресторану. Колега Раденко Вукелић написао је пјесму, уз коју смо, у великом броју, испратили нашу Нену у заслужену пензију. Посљедњег радног дана, Нена је угостила своје драге колеге. Обећала је да ће и даље бити весела, насмијана, вриједна и расположена за шалу.

НЕНА

*Поштите Српске данас испраћају Нену,
нама драгу колегицу, радника и жену.
Куварица, конобар је, дал' разлике има?
Са кафом нас дочекује, и нуди је свима...*

*Понаособ знала, ко и какву тије,
Да замијени ни случајно десило се није.
Аутомат се покварио, пара на све ситране,
Ал' плавуша наша згодна, не мисли да ситане.*

*Дал' карактер, њени, одјој, ил' већ ко зна
шта је?*

*Ил' тио храбро срце женско тијера је да
тираје.*

*Са осмијехом свакој дана тиризила свима,
а мокра до толе коже не ради јој клима.*

*Дал' је теши степен њене стиручне стиреме,
обавеза била да ситиже на вријеме,
с њуном тачном на сирашове, хитала је
свима,
заслужила наше хвала, колико нас има.*

*Буди данас Нено срећна, велико ти хвала,
један дио свој животи, за Пошту си дала.*

Раденко Вукелић

ЗАСЛУЖЕНА ПЕНЗИЈА

Миле Пиља - РЈ Приједор
Драгослав Ђекић - РЈ Добој
Миланко Мачар - РЈ Фоча
Ђорђе Јефремовић - РЈ Брчко
Мирко Ђулибрк - РЈ Приједор
Драган Радановић - Дирекција
Миланка Рендић - Дирекција
Лазо Мијић - РЈ Бањалука
Златко Бендер - Дирекција
Миле Радаковић - РЈ Приједор
Илија Влашки - РЈ Фоча
Ратко Рикић - РЈ Бијељина
Бранко Јошић - РЈ Добој
Радомир Јовичевић - РЈ Брчко
Ђуро Берга - Дирекција
Славица Белошевић - РЈ Добој
Милан Бјелић - РЈ Добој
Рајко Татић - РЈ ПСЦ БА
Божидар Ашћерић - РЈ Зворник
Радиславка Новаковић - РЈ Зворник
Миле Миросав - РЈ Приједор
Биљана Родић - РЈ Бањалука
Душан Лазич - РЈ Добој
Вуко Лопатић - РЈ Соколац
Невенка Сарајлић - Дирекција
Зоран Петровић - РЈ Соколац
Милена Војвода - РЈ Бањалука
Бранко Тешановић - РЈ Добој
Душан Вуковрат - Дирекција
Борка Ђурагић - РЈ Приједор
Ђурађ Ђатовић - РЈ Приједор

IN MEMORIAM

Стево Вуковић - РЈ Бијељина
Светлана Вицеларевић - РЈ Бијељина
Недељко Учур - РЈ Бијељина

"Пошта"

*Највиши писмо шта те кошта
Да видиш како ради пошта.*

*Коверат кужиш, налијеш марку,
Највишеш писмо на чистом арку.*

*Адресу чинко-радња просија,
Сангуче -и ти је досија!*

*Ти не знаш даље шта, у ствари,
Са твојим писмом раде поштари.*

*Ручно и стиручно, помоћу сирава,
Пошта се одмах разврстава.*

*Шалтери, сангучи, печати, вреће,
Пошљке теже, мање, веће...*

Прејоручено!

*Експрес!
Хитно!*

*Поштарима је све то битно;
У коме правцу, у које мјесто,
Какво ће бити превозно средство:
Авионом,
Возом,
Или бродом?*

*Докле-ваздухом земљом, водом.
У нашу земљу? У иноземство?
Твоје ће писмо прећи просиранство
И ситићи тачно до адресе-
Поштар ја лично, ручно однесе...*

*И шта би људи, мислили уоштите
Како би све то, да нема поште.*

Пјесму "Пошта" Душка Трифуновића, на затварању овогодишњег Постинфа, рецитовала је Јана Медаревић.

Provjeren partner Vašeg poslovanja

DISTRIBUCIJA ROBA ZA PRAVNA LICA

ONLINE PRAĆENJE ISPORUKE

ROKOVI DOSTAVE 24 ČASA

OSIGURANE POŠILJKE

PALETNA DOSTAVA

www.postesrpske.com

 ПОШТЕ СРПСКЕ

Цена позива 0,45 без ПДВ-а

BRZA POŠTA

EXPRESS MAIL SERVICE

Brži od imena

 ПОШТЕ СРПСКЕ

Цена позива 0,45 без ПДВ-а

РОДИТЕЉИ, ПОЧНИТЕ ШКОЛСКУ ГОДИНУ БЕЗ СТРЕСА

НАРУЧИТЕ
УЏБЕНИКЕ
НА ШАЛТЕРИМА СВИХ
ПОШТА У РС ИЛИ ПУТЕМ
ТЕЛЕФОНА **1371**

УЏБЕНИКЕ ДОСТАВЉАМО НА
КУЋНУ АДРЕСУ **БЕСПЛАТНО!**

*ЦИЈЕНЕ СУ
ИСТЕ КАО У
КЊИЖАРАМА.